Ўзбекистон Республикаси
Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги

5410800– Ўрмончилик
бакалавриат таълим йўналишининг малака талаблари

Тошкент

Буйруқ № 418
«14» 08 2020

ИШЛАБ ЧИҚИЛГАН ВА КИРИТИЛГАН:

- Тошкент давлат аграр университети;

ТАСДИҚЛАНГАН ВА АМАЛГА КИРИТИЛГАН:

Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги ҳузуридаги Олий ва ўрта махсус, профессионал таълим йўналишлари бўйича ўқув-услубий бирлашмалар фаолиятини Мувофиқлаштирувчи кенгашнинг 2020 йил «14» августа даги 3 - сонли йиғилишида маъқулланган. Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлигининг 2020 йил «14» августа даги 418 - сонли буйруғи билан тасдиқланган.

ЖОРИЙ ЭТИЛГАН:

Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги.

Мазкур Малака талаби 410000 – Қишлоқ, ўрмон ва балиқ хўжалиги таълим соҳаси Давлат таълим стандарти, Олий таълим йўналишлари ва мутахассисликлари классификатори, Ўзбекистон Республикаси Миллий малака рамкасига мувофиқ ишлаб чиқилган ва расмий меъёрий-услубий хужжат ҳисобланади.

Ўзбекистон Республикаси ҳудудида Малака талабини расмий чоп этиш ҳуқуқи Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлигига тегишлидир.

МУНДАРИЖА

Т/р		бет
1.	*5410800– Ўрмончилик* бакалавриат таълим йўналишининг умумий таснифи..........	4
1.1.	Қўлланиш соҳаси	4
1.1.1.	*5410800 – Ўрмончилик* таълим йўналиши Малака талабининг қўлланилиши..........	4
1.1.2.	Малака талабларининг асосий фойдаланувчилари..........	4
1.2.	*5410800 – Ўрмончилик* таълим йўналиши бўйича бакалаврлар касбий фаолиятларининг таснифи..........	4
1.2.1.	*5410800 – Ўрмончилик* таълим йўналиши бўйича бакалаврлар касбий фаолиятининг соҳалари..........	4
1.2.2.	*5410800 – Ўрмончилик* таълим йўналиши бўйича бакалаврлар касбий фаолиятларининг объектлари..........	4
1.2.3.	*5410800 – Ўрмончилик та*ълим йўналиши бўйича бакалаврлар касбий фаолиятларининг турлари..........	5
1.2.4.	*5410800 – Ўрмончилик та*ълим йўналиши бўйича бакалаврларнинг касбий вазифалари..........	5
2.	*5410800– Ўрмончилик* таълим йўналиши бўйича бакалаврларнинг касбий компетенцияларига қўйиладиган умумий талаблар	6
2.1.	Умумий компетанциялар	6
2.2.	Касбий компетенциялар..........	6
2.3	Касбий квалификациялар..........	7
3.	*5410800 – Ўрмончилик* бакалавриат таълим йўналиши ўкув режаси ва фан дастурлари мазмунига қўйиладиган умумий талаблар	7
3.1.	*5410800-Ўрмончилик* бакалавриат таълим йўналиши ўкув режаси ва фанлар дастурларига қўйиладиган умумий талаблар..........	7
3.2.	*5410800 – Ўрмончилик* бакалавриат таълим йўналиши ўкув режасидаги юклама ҳажми	7
	Библиографик маълумотлар..........	9

1. 5410800 – *Ўрмончилик* бакалавриат таълим йўналишининг умумий таснифи

5410800 – Ўрмончилик таълим йўналиши бўйича бакалаврлар тайёрлаш кундузги, кечки ва сиртқи таълим шаклларида амалга оширилади. Барча таълим шакллари бўйича ўқитиш кредит-модуль тизими асосида ташкил қилинади. Кундузги таълимда бакалавриат дастурининг меъёрий муддати 4 йил.

1.1. Қўлланиш соҳаси

1.1.1. *5410800 – Ўрмончилик* таълим йўналиши Малака талабининг қўлланилиши.

Малака талаби *5410800 – Ўрмончилик* таълим йўналиши бўйича бакалаврлар тайёрловчи барча олий таълим ташкилотлари учун талаблар мажмуини ифодалайди.

1.1.2. Малака талабларининг асосий фойдаланувчилари:

- мазкур таълим йўналиш бўйича малака талаблари, ўқув режа ва фан дастурларини ишлаб чиқиш ва янгилаш, улар асосида ўқув жараёнини самарали амалга ошириш учун масъул ҳамда ўз ваколат доирасида битирувчиларнинг тайёргарлик даражасига жавоб берадиган олий таълим ташкилотининг бошқарув ходимлари (ректор, проректорлар, ўқув бўлими бошлиғи, деканлар ва кафедра мудирлари) ва профессор-ўқитувчилари;
- таълим йўналишининг ўқув режаси ва фан дастурларини ўзлаштирувчи олий таълим ташкилотининг талабалари;
- бакалавриат битирувчиларининг тайёргарлик даражасини баҳолашни амалга оширувчи Давлат аттестация комиссиялари;
- таълимни бошқариш бўйича ваколатли давлат органлари;
- олий таълим ташкилотларини молиялаштиришни таъминловчи органлар;
- олий таълим тизимини аккредитация ва сифатини назорат қилувчи ваколатли давлат органлари;
- кадрлар буюртмачилари ва иш берувчи ташкилот ва корхоналар;
- олий таълим ташкилотларига ўқишга кираётган абитуриентлар, уларнинг ота-оналари ва бошқа манфаатдор шахслар.

1.2. 5410800 – *Ўрмончилик* таълим йўналиши бўйича бакалаврлар касбий фаолиятларининг таснифи

1.2.1. *5410800 – Ўрмончилик* таълим йўналиши бўйича бакалаврлар касбий фаолиятининг соҳалари:

5410800 - Ўрмончилик –ўрмон хўжалиги ишлаб чиқариш соҳасидаги йўналиш бўлиб, ер, сув, энергетик ва моддий-техника ресурсларидан самарали фойдаланишни ошириш мақсадида ўрмонларни кўпайтириш, ўрмон махсулотларини ишлаб чиқариш, кўчат етиштириш, ўрмон хўжалигининг уруғ ва кўчатларга бўлган эҳтиёжини қондиришда иштирок этиш, -ўрмончилик ишлаб чиқариш жараёнларини оптималлаштириш, -ўрмон маҳсулдорлиги ва сифатини ошириш, касбий фаолиятида техник воситалардан окилона фойдаланиш билан боғлиқ комплес масаллар мажмуасини қамраб олади. .

1.2.2. *5410800– Ўрмончилик* таълим йўналиши бўйича бакалаврлар касбий фаолиятларининг объектлари:

-ер, сув, энергетик ва моддий – техника ресурслари, табиий ва сунъий ўрмонлар, кимёвий ва биологик воситалар; техник асбоб ускуналари; ўрмон хўжалиги техникалари; агротехник тадбирлар;

-ўрмон хўжалигининг уруғ ва кўчатларга бўлган эҳтиёжини қондиришда иштирок этиш;

-ўрмончиликда қўлланиладиган ишлаб чиқариш жараёнлари;
-илмий тадқиқот жараёнлари;
-ўрмон хўжалиги корхоналари ва ташкилотларининг бошқарув тизимлари.

1.2.3. *5410800 – Ўрмончилик* таълим йўналиши бўйича бакалаврлар касбий фаолиятларининг турлари

- ташкилий-бошқарув.
- ишлаб чиқариш ва хизмат кўрсатиш:
- ахборот-таҳилий фаолият;
- илмий-тадқиқот фаолияти;
- тадбиркорлик.

1.2.4. *5410800 – Ўрмончилик т*аълим йўналиши бўйича бакалаврларнинг касбий вазифалари.

*5410800 – Ўрмончилик т*аълим йўналиши бўйича Миллий малака рамкасининг 6-малака даражаси ҳамда бакалавр касбий фаолиятларининг соҳалари, объектлари ва турларига мувофиқ бакалавриат битирувчиси қуйидаги касбий вазифаларни бажаришга қодир болиши лозим:

Ташкилий-бошқарув ҳамда ишлаб чиқариш ва хизмат кўрсатиш фаолиятида:

- ишлаб чиқаришни ташкил этиш ва бошқариш;
- ташкилот ва корхоналар фаолиятини стратегик ривожлантиришда замонавий иқтисодий билимларни қўллаш орқали бошқариш;
- ташкилот, корхона ва уларнинг алохида бўлинмалар ташкилий тузилмасини оптималлаштириш, ходимларнинг профессионал тайёргарлик даражасини ошириб боришни ташкил қилиш ва бошқариш, меҳнат салоҳиятидан самарали фойдаланишни режалаштириш, меҳнатни рағбатлантириш тизимини йўлга қўйиш;
- бирламчи ишлаб чиқарувчи бўғин ишини ташкил қилиш ва уни бошқариш;
- бажараётган фаолияти бўйича иш режасини тузиш ва уни бажариш, назорат қилиш ва амалга оширилган ишларнинг натижаларини баҳолаш;
- касбга оид муаммолар ечимларини амалиётга тадбиқ этиш, ишлаб чиқариш жараёнида сифатни бошқариш;
- корхоналар ташкилий-бошқарув фаолиятида қабул қилинадиган қарорларни ижтимоий-иқтисодий самарадорлик мезонлари асосида ишлаб чиқишда ҳамда қарорларни муқобил вариантини танлаб олишни асослашда иштирок этиш;
- замонавий ахборот технологиялардан бошқарувда фойдаланиш, ишлаб чиқариш жараёнлари мониторинги ва сифатини баҳолаш усуллари ва механизмларини ишлаб чиқиш;
- атроф-муҳитни муҳофаза қилиш ва меҳнат хавфсизлиги талабларига мос келиши борасида ишлаб чиқариш жараёнларини назорат қилиш;
- ишлаб чиқариш жараёнлари ва ресурсларидан фойдаланишни режалаштириш, фавқулодда содир бўлиши мумкин бўлган хавф-хатарларни таҳлил қилиш.
- ишлаб чиқариш ва хизмат кўрсатиш корхоналарига инвестицияларни жалб қилиш механизмларини қўллаш, инвестийион лойиҳаларни ишлаб чиқиш ва бошқариш.

Ахборот-таҳлилий фаолиятида:

- бошқарув қарорларини қабул қилиш учун ташкилотнинг ташқи ва ички муҳити омиллари тўғрисидаги маълумотларни тўплаш, қайта ишлаш ва таҳлил қилиш;
- қарор қабул қилиш, фаолиятни режалаштириш ва бошқариш учун маълумот тўплаш, ташкилотнинг ички ахборот тизимини яратиш ва унинг ишлашини бошқариш;
- ташкилотнинг ички хужжат айланиши тизимини ишлаб чиқиш ва бошқариш, ташкилотлар фаолиятининг турли кўрсаткичлари бўйича маълумотлар базасини юритиш;
- лойиҳалар самарадорлигини баҳолаш;
- ахборот-таҳлил фаолияти натижалари бўйича ҳисобот тайёрлаш;

- бошқарув қарорларининг самарадорлигини баҳолаш.

Илмий-тадқиқот фаолиятида:

- илмий-тадқиқот институтлари ва марказларда тармоқлар ва соҳаларни замонавий бошқариш усуллари бўйича илмий тадқиқот ишларини амалга оширишда қатнашиш;
- хўжалик юритувчи субъектларни замонавий бошқариш тизимини таъминлашга бағишланган мамлакатдаги ва хорижий давлатлардаги фан-техника ютуқлари, махсус адабиётлар ва бошқа илмий-техник ахборотларни ўрганиш ва тизимлаштириш;
- тармоқлар ва соҳаларни замонавий бошқариш тизимини таъминлаш борасидаги муаммоли мавзулар бўйича иқтисодий ахборотларни йиғиш, қайта ишлаш, таҳлил қилиш ва тизимлаштириш ишларини амалга ошириш;
- интернет тармоғида энг янги илмий ютуқлар ҳақидаги маълумотларни мақсадга йўналган ҳолда қидириш ва топиш;
- илмий тадқиқот ишланмаларини тайёрлаш, соҳа адабиётлари экспертизасини амалга оширишда қатнашиш;
- тадқиқот натижалари ва ишланмаларни татбиқ этиш.

Тадбиркорлик фаолиятида:

- янги бизнес-лойиҳаларни шакллантириш ва амалга ошириш;
- бизнесни ташкил этиш, бизнес-режаларни ишлаб чиқиш ва амалга ошириш.

2. 5410800 – *Ўрмончилик* таълим йўналиши бўйича бакалаврларнинг касбий компетенцияларига қўйиладиган умумий талаблар

2.1. Умумий компетенциялар:

- давлат сиёсатининг долзарб масалаларини билиши, ижтимоий-иқтисодий муаммолар ва жараёнларни мустақил таҳлил қила олиш;
- хорижий тиллардан бирида касбий фаолиятига оид ҳужжатлар ва ишлар моҳиятини тушуниши, табиий илмий фанлар бўйича касбий фаолияти доирасида зарурий билимларга эга бўлиши ҳамда улардан замонавий илмий асосда касб фаолиятида фойдалана билиш;
- ахборот технологияларини касбий фаолиятида қўллай билиши, ахборотларни йиғиш, сақлаш, қайта ишлаш ва улардан фойдаланиш усулларини эгаллаган бўлиши, фаолиятида мустақил асосланган қарорлар қабул қила олиш;
- янги билимларни мустақил эгаллай билиши, ўз устида ишлаши ва меҳнат фаолиятини илмий асосда ташкил қила олиш;
- соғлом турмуш тарзи ва унга амал қилиш зарурияти тўғрисида тассаввурга эга бўлиш.

2.2. Касбий компетенциялар:

- меъёрий-ҳуқуқий ҳужжатларни излаш, таҳлил қилиш ва улардан касбий фаолиятида фойдаланиш кўникмаларига эга бўлиш;
- ташкилий тузилмаларни оптималлаштириш, кадрларни бошқариш стратегиясини қўллаш, тадбирларни режалаштириш ва амалга ошириш кўникмаларига эга бўлиш;
- музокаралар, учрашувлар, ишбилармонлик ёзишмаларини олиб бориш ва онлайн алоқаларни амалга оширишни билиш;
- ўрмончиликда тегишли технология ва техник воситалардан фойдаланиш самарадорлиги кўрсаткичларини ҳисобга олиш ва баҳолаш;
- ишлаб чиқариш жараёнларини амалга ошириш учун зарур бўлган моддий ва меҳнат ресурсларини режалаштириш;
- замонавий ахборот технологиялари тизимларидан фойдаланишни ҳисобга олган ҳолда ишлаб чиқариш жараёнлари мониторинги ва сифатини баҳолаш усуллари ва механизмларини ишлаб чиқиш;
- атроф-муҳитни муҳофаза қилиш ва ҳаёт фаолияти хавфсизлиги, техника

хавфсизлиги талаблари асосида ўрмон хўжалиги ишлаб чиқариш жараёнлари мониторингини амалга ошириш;

- бажараётган фаолияти бўйича иш режасини тузиш, бажариш ва назорат қилиш ҳамда иш натижаларини баҳолаш;

- замонавий ахборот технологиялари, компьютер техникалари ва коммуникацион воситаларни амалиётда кенг қўллаш;

- табиий ресурсларни муҳофаза қилиш ва ҳаёт фаолияти хафсизлиги қоидаларига риоя қилиш.

- истиқболли шакл ва навларни очиқ ерларда плантациясини барпо этиш лойихасини ишлаб чиқиш ва биологик материалларни тайёрлаш;

- ўрмонлар барпо этиш ва парваришлаш лойиҳасини ишлаб чиқиш, кўчатзорлар тузиш лойиҳасини ишлаб чиқиш, ўрмон барпо этиш схемаларини тузиш;

- ўрмон барпо этиш ва парваришлаш агротехникасини технологик қисмини ишлаб чиқиш; махсулотлар сифатини баҳолашда ихтисосликдан келиб чиқан ҳолда чет эл ва ватанимизда қўлланиладиган усулларни амалда қўллай олиш.

2.3. Касбий квалификациялар:

Ўрмончи, ўрмонбеги, ўрмон хўжалиги мухандиси, маданий ўрмонлар мухандиси, ўрмон доривор ўсимликлар мухандиси, ўрмон мелиоратори, ўрмон энтомологи, ўрмон фитопатологи, ўрмон агрономи, таксатор, ўрмонни қўриқлаш ва ҳимоя қилиш мухандиси, ўрмон тузиш муҳандиси, ўрмон техниги, ўрмон устаси, ўрмон уругчилиги мухандиси кўкаламзорлаштириш мухандиси, ўрмон кўчатзори мухандиси, ўрмон овшуноси квалификацияларига эга бўлиш мумкин.

3. *5410800 – Ўрмончилик* бакалавриат таълим йўналиши ўқув режаси ва фан дастурлари мазмунига қўйиладиган умумий талаблар

3.1. *5410800-Ўрмончилик* бакалавриат таълим йўналиши ўқув режаси ва фанлар дастурларига қўйиладиган умумий талаблар

Бакалавриат таълим йўналиши ўқув режаси ва фанлар дастурлари таълим йўналиши бўйича бакалаврлар касбий фаолиятларининг тавсифи ҳамда касбий компетенцияларига қўйиладиган талабларга мувофиқ, талабалар мажбурий ва танлов фанларини ўзлаштириши, амалиётларни ўтиши ва натижада касбий фаолиятида зарур билим, кўникма ва малака компетенцияларини эгаллашини таъминловчи мазмунда ишлаб чиқилади.

Ўқув режаси кредит-модуль тизими асосида шакллантирилади. Бунда ўқув жараёни графиги, ҳафталар кесимида ўқиш вақти, аттестациялар, амалиётлар, татиллар, семестрлар бўйича ўтиладиган "Табиий-илмий ва гуманитар фанлар", "Умумкасбий фанлар", "Махсус фанлар", машғулотлар турлари, ажратилган соатлар, кредитлар, фанлар коди, Давлат аттестацияси ва бошқалар кўрсатилади.

Ўқув режаларга киритиладиган мажбурий ва танлов фанлар турдош олий таълим муассасалар билан ҳамкорликда таянч олий таълим муассасалари томонидан белгиланади.

3.2. *5410800 – Ўрмончилик* бакалавриат таълим йўналиши ўқув режасидаги юклама ҳажми

Барча турдаги аудитория ва аудиториядан ташқари ўқув ишларини ўз ичига олган ўқув юкламасининг энг юқори ҳажми ҳафтасига 54 соат қилиб белгиланади. Ишлаб чиқаришдан ажралган ҳолда (кундузги) ўқиш шакли учун аудитория машғулотларининг энг юқори ҳажми ҳафтасига 30 соатгача қилиб белгиланиши мумкин.

Ўқишнинг меъёрий муддати тўрт йил бўлгани ҳолда ўқув жараёни 204 ҳафта давом этиши зарур.

Ўқув даврининг умумий ҳажми қуйидагича тақсимланиши мақсадга мувофиқ:

Ўқув даврлари	**Кундузги таълим шакли учун***	**Кечки таълим шакли учун***	**Сиртқи шакли таълим учун***
Назарий ва амалий таълим*	40-60%	40-60%	40-60%
Шу жумладан, мустақил таълим	-	15-35%	25-45%
Аттестация	6-8%	6-8%	6-8%
Таътил	10-30%	10-30%	10-30%
Малакавий амалиёт	15-30%	15-30%	15-30%
Битирув малакавий иши	2-3%	2-10%	2-10%

Библиографик маълумотлар

УДК 002.651.1/7 Гурух Т 55

ОКС 01.040.01

Таянч сўзлар:

касбий фаолият тури, компетенция, таълим йўналиши, касбий фаолият объекти, касбий фаолият соҳаси, бакалавриатнинг асосий ўқув режа ва фан дастурлари, профиль, уқиб-ўрганиш натижалари, ўқув даври, ўрмончилик, тармоқлар ва соҳалар, малака талаблари, бакалавриатнинг ўқув жараёни, сифатни баҳолаш ва назорати, мустақил таълим, ишлаб чиқариш, ташкилий-бошқарув фаолияти, малака амалиёти, битирув малакавий иши, давлат аттестацияси, ўқув фанлари блоки, олий таълим муассасаси, таълим жараёни, бошқарув жараёни, ишлаб чиқариш, лойиҳалаш, илмий тадқиқот жараёни.

Ишлаб чиқувчилар, келишилган асосий кадрлар истеъмолчилари

ИШЛАБ ЧИҚИЛГАН:

Тошкент давлат аграр университети

Ректор ____________ Б.А.Сулаймонов

2020 йил «20» июль

М.Ў.

Ўзбекистон Республикаси Ўрмон хўжалиги давлат қўмитаси

Раис ____________ Н.Ж.Бакиров

2020 йил «20» июль

М.Ў.

КЕЛИШИЛГАН:

Олий таълимни ривожлантириш тадқиқотлари ва илғор технологияларни татбиқ этиш маркази директори

Директор ____________ З.Ҳакимов

2020 йил «30» июль

М.Ў.

Ўрмон хўжалиги илмий тадқиқот институти

Директор ____________ А.Х.Ҳамзаев

2020 йил «30» июль

М.Ў.

***5410800 – Ўрмончилик* бакалавриат таълим йўналиши бўйича малака талаблари ва ўқув режасини ишлаб чиқарувчи Ишчи гуруҳ таркиби**

т/р	Ишчи гуруҳ раиси ва аъзоларининг Ф.И.Ш.	Лавозими, илмий даражаси ва унвони, иш жойи	Имзо
Раис			
1	Х.Машрапов	Ўрмон хўжалиги ва ландшафт дизайн факультети декани, доцент	
Аъзолари:			
2	М.Холмуротов	Ўрмон хўжалиги ва ландшафт дизайн факультети ЎУК раиси, ишчи гуруҳ раиси ўринбосари	
3	Я.Юлдашов	Ўрмончилик кафедраси мудири, доцент	
4	Э.Бердиев	Манзарали боғдорчилик кафедраси мудири, доцент	
5	А.Қаймов	Манзарали боғдорчилик кафедраси профессори	
6	М.Қаландаров	Ўрмончилик кафедраси доценти	
7	С.Турдиев	Манзарали боғдорчилик кафедраси доценти	
8	Ҳ.Ҳамроев	Ўрмончилик кафедраси доценти	
9	В.Қайсаров	Доривор ўсимликлар кафедраси мудири в.в.б	
10	А.Ғаниев	Доривор ўсимликлар кафедраси профессори	
11	Э.Ахмедов	Доривор ўсимликлар кафедраси доценти	

Ўқув ишлари бўйича проректор **С.Я.Исламов**

Ўзбекистон Республикаси Қишлоқ хўжалиги вазирлиги Тошкент давлат аграр университетини бакалавриат ва магистратура таълим йўналишлари битирувчилари касбий фаолиятларига қўйиладиган умумий малака талаблари

т/р	Вазирлик (идора)нинг ташкилот (корхона)лари учун таълим йўналишлари бўйича тайёрланаётган бакалавр ва магистрларнинг мутахассислиги шифри ва номи		Вазирлик (идора)нинг таълим йўналишлари битирувчилари касбий фаолиятларига қўйиладиган умумий малака талаблари
	шифри	номи	
	400 000 410 000	Қишлоқ Қишлоқ, ўрмон ва балиқ хўжалиги	
1	5410800	Ўрмончилик	**Битирувчи бакалавр қуйидаги касбий қобилиятларга эга бўлиши керак:** - ўрмончилик ишларини самарали юритишни ташкил этиш; - ўсимликларни систематикаси, биологияси ва экологиясини билиш; - ўрмон касаллик ва зараркунандалари аниклаш уларга қарши кураш олиб бориш чора-тадбирларини қўллаш; - доривор ўсимлик турлари, захиралари ва уларни хом-ашёсини тайёрлаш меъёрларини билиш; - ўрмон фонди ерларида учрайдиган ёввойи парранда ва ҳайвонот дунёси турлари, уларни саноғини ўтказиш усуллари ҳамда муҳофаза қилиш тадбирлари; - ўрмон фонди ерларида овчиликни юритиш; - ўрмонлар барпо этишнинг ҳисоб технологик харитаси тузиш; - ўрмонлар барпо этиш учун талаб этиладиган ишчи кучи, техника воситалари, ўғитлар, уруғлар, экиладиган материаллар ва бошқа материалларни хисоблай билиш; - ўрмонлар фонди ерларида кўчат етиштириш усуллари, ўрмон барпо этиш учун ер майдонини тақсимлаш;

			- ўрмонлар барпо этиш учун энг сифатли дарахт турларини, энг самарали техника воситаларини танлай олиш; - ўрмон ва манзарали дарахтларнинг кўчатларини етиштириш; - дарахт ва буталарга манзарали шакл бериш ҳамда уларни парваришлаш; - ўрмонлар ва манзарали боғларда механизация техника воситалари ёрдамида бажариладиган ишларнинг сифатини назорат қилиш; - турли иқлим шароитларида ҳимоя дарахтзорларининг тузилиши бўйича конструкцияларини танлаш ва уларни барпо этиш; - лалмикор худудларда ўрмон мелиорациясининг усулларини ишлаб чиқиш; - ўрмонларни қўриқлаш ва мухофаза қилиш; - ўрмон ёнғинларига қарши курашиш; - ўрмондан қўшимча фойдаланишни йўлга қўйиш; - бажарилган ишларни техник қабул қилиш ва инвентаризация ўтказиш; - ўрмон хўжалигининг ишлаб чиқариш ва молия режасини тузиш; - бизнес план тузиш; - ўрмон хўжалик иш ҳажмларининг бажарилишини нарядлар асосида тўловини ташкил этиш; - бажарилган ишларнинг иқтисодий самарадорлигини аниқлаш; - ўрмончилик ишларини бажариш учун ҳисоб-технологик картасини тузиш; - ўрмон хўжалигида ишчи лойиҳалар тузиш; - илмий-изланишлар ва уларнинг натижаларини ишлаб чиқаришга мустақил тадбиқ қила олиш; - ўрмонлар барпо этиш технологияларини такомиллаштириш бўйича инновацион ишланмалар, маълумотларни излаб топиш ва амалга ошириш; - меҳнат жамоасини бошқаришда меҳнатни илмий асосда ташкил этиш ва замонавий бошқарув усулларини қўллаш; - ўрмончилик тармоқлари ҳамда меҳнат жамоалари фаолияти натижа бергунича, олдиндан баҳолаш; - ўрмончилик агротехнологиялари бўйича илмий ғояларни тезда ўзлаштириб, танқидий баҳо бериб, уни тадбиқ этиш йўлларини аниқлаш; - атроф муҳитни муҳофаза қилиш, меҳнат фаолияти хавфсизлигини таъминлаш, жароҳатланиш ва касбий касалликлар олдини олиш бўйича чора тадбирларни амалга ошириш ва бошқалар.

2	**5A410801**	**Ўрмончилик**	**Таълим йўналиши бўйича битирувчи магистрлар қуйидаги касбий кобилиятларга эга бўлиши керак:** Бакалаврлар билиши шарт бўлган таълим йўналишларидан ташқари магистрлар учун қўшимча қўйиладиган талаблар: - ўрмонлар биоэкологиясини таҳлил этиш, уларни тарқалиш, кўпайиш ёки камайиш қонуниятларини илмий асосда ўрганиш ва таҳлил этиш; - ўрмонлардан фойдаланиш меъёрларини ишлаб чиқиш; - доривор ўсимлик турлари, захиралари ва уларни хом-ашёсини тайёрлаш меъёрларини билиш; - ўрмон фонди ерларида овчиликни юритиш; - ўрмон фонди ерларида учрайдиган ёввойи парранда ва ҳайвонот дунёси турлари, уларни саноғини ўтказиш усуллари ҳамда муҳофаза қилиш тадбирларининг назарий асосларини; - чўл, тоғли ва суғориладиган худудлардаги ўрмонларнинг ҳимоя хусусиятларини илмий жиҳатдан таҳлил этиш ва уларнинг самарадорлигини ошириш тадбирларини ишлаб чиқиш; - турли шароитларда маданий ўрмон барпо этиш ва уларга ишлов бериш сифатини яхшилаш тадбирларини илмий асосда ишлаб чиқиш; - мустақил равишда илмий тадқиқот олиб бориш, ўрмон худудида ўрмон экинлари билан дала ва вегетацион тажрибалар ўтказиш; - илмий ҳамда илмий-техник адабиётларни ўрганиши, тизимли мустақил таҳлил тайёрлаш ва тадқиқот мавзуларига хулосалар бера олиш; - илмий тадқиқот натижаларини умумлаштириш, замонавий ахборот коммуникацион технологияларини қўллаган ҳолда илмий нашрларни тайёрлаш; - ўрмончилик бўйича илмий изланишлар методикаси ва чуқур билимларни таъминлаб берувчи мутахассислик фанларининг замонавий услубларни ўрганиш ва билиш; - мутахассислик фанларни ўрганиши, чуқур назарий билимлар шаклларини таъминлаб бериши, ўрмончилик соҳаси, шу соҳадаги илмий тадқиқотлар методикаси ҳамда махсус фанларни ўқитиш бўйича амалий билим ва кўникмаларни шакллантириш; - замонавий педагогик ва ахборот коммуникацион технологиялар, ўқув

			тарбиявий фаолиятнинг интерактив методларини қўллаган ҳолда педагогик фаолиятни олиб бориш; - ўрмон мелиорацияси ва маданий ўрмонлар фанлари бўйича маъруза, амалий ва лаборатория машғулотларини олиб бориши, ўқув-таништирув, ишлаб чиқариш-технологик малака амалиётларига раҳбарлик қилишни; - ўқув услубий кўрсатмалар, маъруза матнлари, амалиёт ва лаборатория машғулотларидан қўлланмалар, тарқатма материаллар, ўқув фанлари ишчи дастурларини, календар режа, талабалар билимини рейтинг назорати жадвалини тузиш ва бошқа ўқув услубий хужжатларни тайёрлашни; - талабалар билимини назорат қилишда рейтинг тизими Низомидан тўғри фойдаланишни; - ўз мутахассислик фаолияти ва бошқа турдош касбларга самарали мослаша олиш ва бошқаларни билиши керак.

Ўрмон хўжалиги илмий-тадқиқот институти директори **Х.А.Хамзаев**

Тошкент давлат аграр университети томонидан 410 000 – Қишлоқ, ўрмон ва балиқ хўжалиги таълим соҳаси Давлат таълим стандарти, бакалавриат таълим йўналишлари ва магистратура мутахассисликлари бўйича тайёрланган малака талаблари ва ўқув режаларини ишлаб чиқиш бўйича турдош олий таълим муассасалари билан

КЕЛИШУВ БАЁННОМАСИ

Қибрай тумани **"30" июль 2020 йил**

Қатнашдилар: Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги олий таълим муассасалари фаолиятини мувофиқлаштириш бош бошқармаси бошлиғи - А.Холиков, Қишлоқ хўжалиги вазирлиги ўқув юртлари ва малака ошириш бўлими бошлиғи – Ш.Жоникулов, Вазирлар Маҳкамаси ҳузуридаги Ўсимликлар карантини Давлат инспекцияси бошлиғи ўринбосари - Б.Муродов, Ўзбекистон фермер, деҳқон хўжаликлари ва томорқа ер эгалари Кенгаши раиси - А.Хаитов, Ўзбекистон Республикаси ер ресурслари, геодезия, картография ва давлат кадастри давлат қўмитаси раиси ўринбосари М.Рузметов, Ўрмон хўжалиги давлат қўмитаси раиси - Н.Бакиров, Экология ва атроф-муҳитни муҳофаза қилиш давлат қўмитаси раиси – Ш.Абдуразҳақов, Лимон етиштирувчилар ва экспорт қилувчилар уюшмаси раиси – Н.Фахрутдинов, "Ўзбекипаксаноат" уюшмаси кадрлар, ўқув юртлари ва илмий муассасалари билан ишлаш бошқармаси бошлиғи – И.Султонова, "Ўзбекбалиқсаноат" уюшмаси бошқарув раисининг биринчи ўринбосари - Р.Қурбонов, Ўзбекистон бухгалтерлар ва аудиторлар миллий ассоциацияси Кенгаш раиси-М.Тулаходжаева, Боғдорчилик ва иссиқхона хўжалигини ривожлантириш агентлиги директори - Н.Э.Нажимов, "Ўзагрокимёҳимоя" АЖ раиси ўринбосари - Р.Очилов, Қишлоқ хўжалиги вазирлиги ҳузуридаги Уруғчиликни ривожлантириш маркази директори – Ш.Номозов, "Ғалла-Алтег" АЖ ишлаб чиқариш корхонаси директори – Қ.Қувватов, ЎзРФА Микробиология институти директори-Қ.Давронов, ЎзРФА Генетика ва ўсимликлар экспериментал биалогияси илмий-тадқиқот институти директори-А.Наримонов, Ўсимликларни ҳимоя қилиш илмий-тадқиқот институти директори – К.Маматов, Ўрмон хўжалиги илмий тадқиқот институти директори - А.Хамзаев, Академик М.Мирзаев номидаги "Боғдорчилик, узумчилик ва виночилик илмий тадқиқот институти" бош директори - Ю.Саимназаров, Ўсимликлар генетик ресурслари илмий тадқиқот институти директори - А.Аманов, "Сабзавот-полиз экинлари ва картошкачилик" илмий тадқиқот институти директори - Р.Низомов, Қишлоқ хўжалиги ва озиқ-овқат соҳаси иқтисодиёти илмий тадқиқот институти директори-Б.Султонов, Атроф-мухит ва табиатни муҳофаза қилиш технологиялари илмий тадқиқот институти директори-С.Бўриев, Стандартлаштириш, сертификатлаштириш ва техник жихатдан тартибга солиш илмий тадқиқот институти директори-А.Хамдамов, Чорвачилик ва паррандачилик илмий тадқиқот институти директори-А.Нурматов, Қишлоқ хўжалигини механизациялаш илмий-тадқиқот институтини директори-А.Ражабов, Тошкент давлат аграр университети ректори-Б.Сулаймонов, Тошкент ирригация ва қишлоқ хўжалигини механизациялаш муҳандислари институти ректори-Ў.Умурзаков, Самарканд ветеринария медецинаси инситути ректори-Х.Юнусов, Андижон қишлоқ хўжалиги ва агротехнологиялар институти ректори-К.Комилов, Тошкент давлат аграр университети ўқув ишлари бўйича проректори - С.Исламов, ТДАУ Нукус филиали директори-Е.Торениязов, ТДАУ Термиз филиали директори-А.Жўраев, ТошДАУ ўқув-услубий бошқармаси бошлиғи-М.Атабаев, таянч ва турдош олий таълим муассасаларининг факультет деканлари, кафедра мудирлари ва етакчи профессор-ўқитувчилари ва таклиф этилганлар

КУН ТАРТИБИ

1. Ўзбекистон Республикаси Президентининг "Ўзбекистон Республикаси олий таълим тизимини 2030 йилгача ривожлантириш концепциясини тасдиқлаш тўғрисида" 2019 йил 8 октябрдаги ПФ-5847-сонли, "2017-2021 йилларда Ўзбекистон Республикасини

ривожлантиришнинг бешта устувор йўналиши бўйича Ҳаракатлар стратегиясини "Илм, маърифат ва рақамли иқтисодиётни ривожлантириш йили"да амалга оширишга оид давлат дастури тўғрисида" 2020 йил 2 мартдаги ПФ-5953-сонли Фармонлари, "Аграр таълим тизимини янада такомиллаштириш чора-тадбирлари тўғрисида"ги 2020 йил 30 июлдаги ПҚ-4795-сон қарори, Ўзбекистон Республикаси Президенти Администрациясининг 2020 йил 9 январдаги РА1/1-20-сонли топшириғи ҳамда Олий ва ўрта махсус таълим вазирлигининг 2020 йил 30 июндаги "2020/2021 ўқув йилидан кредит-модуль тизимига ўтиш тўғрисида"ги 357-сон буйруғида белгиланган вазифаларни ижросини таъминлаш мақсадида турдош олий таълим муассасалари ҳамда асосий кадрлар истеъмолчилари бўлган вазирликлар, идоралар ва бошқа корхоналар мутахассислари иштирокида 2020/2021 ўқув йилидан бошлаб кредит-модуль тизими асосида таълим жараёнини ташкил этилишини инобатга олиб 410 000 – Қишлоқ, ўрмон ва балиқ хўжалиги таълим соҳасининг Давлат таълим стандарти, **25 та** бакалавриат таълим йўналишлари ва **33 та** магистратура мутахассисликлари бўйича хорижий тажрибалар асосида тайёрланган малака талаблари ва ўқув режаларини муҳокамаси.

Сўзга чиқди: А.Холиков – Ўзбекистон Республикаси Президентининг "Ўзбекистон Республикаси олий таълим тизимини 2030 йилгача ривожлантириш концепциясини тасдиқлаш тўғрисида" 2019 йил 8 октябрдаги ПФ-5847-сонли, "2017-2021 йилларда Ўзбекистон Республикасини ривожлантиришнинг бешта устувор йўналиши бўйича Ҳаракатлар стратегиясини "Илм, маърифат ва рақамли иқтисодиётни ривожлантириш йили"да амалга оширишга оид давлат дастури тўғрисида" 2020 йил 2 мартдаги ПФ-5953-сонли фармонлари, "Аграр таълим тизимини янада такомиллаштириш чора-тадбирлари тўғрисида"ги 2020 йил 30 июлдаги ПҚ-4795-сон қарори, Ўзбекистон Республикаси Президенти Администрациясининг 2020 йил 9 январдаги РА1/1-20-сонли топшириғи ҳамда Олий ва ўрта махсус таълим вазирлигининг 2020 йил 30 июндаги "2020/2021 ўқув йилдан кредит-модуль тизимига ўтиш тўғрисида"ги 357-сон буйруғида белгиланган вазифаларни **ижросини таъминлаш мақсадида** Тошкент давлат аграр университетида ташкил этилган ижодий ишчи гуруҳлар томонидан "Олий таълим йўналишлари ва мутахассисликлари классификатори"га мувофиқ ишлаб чиқилган 410 000 – Қишлоқ, ўрмон ва балиқ хўжалиги таълим соҳаси Давлат таълим стандарти, **25 та** бакалавриат таълим йўналишлари, **33 та** магистратура мутахассисликларининг малака талаблари ва ўқув режалари "Таълим тўғрисида", "Кадрлар тайёрлаш миллий дастури тўғрисида"ги Ўзбекистон Республикасининг қонунлари, шунингдек, асосий кадрлар истеъмолчилари ҳисобланган вазирлик, идора, ташкилот ва корхонларнинг олий ва ўрта махсус малакали кадрлар билан таъминланганлик даражаси, кадрлар тайёрлаш ва уларга бўлган реал эҳтиёжларни аниқлаш, уларнинг касбий малака ва кўникмаларига қўйиладиган талаблар, ҳудудларни ижтимоий-иқтисодий ривожлантириш дастурларида белгиланган вазифалар, қишлоқ хўжалиги соҳасида амалга оширилаётган ишлар тўғрисида ҳисоботлари ва таклифлари асосида хорижий тажрибаларни инобатга олган ҳолда ишлаб чиқилган.

Ишлаб чиқилган Давлат таълим стандарти, бакалавриат таълим йўналишлари ва магистратура мутахассисликларининг малака талаблари ва ўқув режалари турдош олий таълим муассасалари (Тошкент ирригация ва қишлоқ хўжалигини механизациялаш муҳандислари институти, Самарқанд ветеринария медицинаси институти, Андижон қишлоқ хўжалиги ва агротехнологиялар институти, Ўзбекистон миллий университети, Тошкент давлат аграр университетининг Нукус, Термиз филиаллари, ГулДУ, БухДУ, ҚарДУ, ФарДУ, УрДУ, НамДУ, СамДУ) ҳамда асосий кадрлар истеъмолчилари бўлган вазирликлар, идора ва корхоналарнинг малакали мутахассислари иштирокида муҳокамадан ўтказилиб, келишилган ҳамда Қишлоқ хўжалиги илмий ишлаб чиқариш маркази тизимидаги илмий-тадқиқот институтларининг етакчи мутахассис-олимлари томонидан тақриздан ўтказилган.

Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 2015 йил 10 январдаги "Олий таълимнинг Давлат таълим стандартларини тасдиқлаш тўғрисида" 2001 йил 16 августдаги

343-сон қарорига ўзгартириш ва қўшимчалар киритиш ҳақида"ги 3-сон қарорига асосан тузилган ишчи гуруҳлар томонидан "Олий таълим йўналишлари ва мутахасисликлари Классификатори"га мувофиқ Қишлоқ ва сув хўжалиги билим соҳасининг тегишли бакалавриат таълим йўналишлари ва магистратура мутахассисликларининг малака талабларини ишлаб чиқилганлиги ҳақида ахборот берди, уларни муҳокама қилиш ҳамда ушбу янгидан яратилган малака талаблари ва ўқув режалари ҳақида йиғилиш қатнашчиларидан фикр-мулоҳаза ва таклифлар билдиришларини сўради.

Эшитилди: ТДАУ ректори Б.А.Сулаймонов – Ўзбекистон Республикаси Президентининг "Аграр таълим тизимини янада такомиллаштириш чора-тадбирлари тўғрисида"ги 2020 йил 30 июлдаги ПҚ-4795-сон қарорида белгиланган вазифалар ижросини таъминлаш мақсадида асосий кадрлар истеъмолчилари ҳисобланган вазирликлар, идоралар, ташкилотлар ва корхоналарнинг таклифлари асосида **25 та** бакалавриат таълим йўналишлари ҳамда **33 та** магистратура мутахассисликлари бўйича 2020/2021 ўқув йилидан бошлаб таълимнинг кредит-модуль тизимида тайёрлаш йўлга қўйилади. Бунда, таълимнинг кредит тизимида талабалар учун ҳафтада беш кунлик ўқиш ҳамда ҳафтанинг шанба кунини мустақил ўзлаштириш куни деб белгиланади.

Шунингдек, 2020/2021 ўқув йилидан қишлоқ хўжалиги ишлаб чиқариш соҳаси учун магистратура мутахассисликларида ўқиш муддатини 1 йил, илмий ва илмий-педагогик фаолият билан шуғулланувчи иқтидорли талабалар учун ўқиш муддати 2 йил этиб белгиланади. Бакалавриат таълим йўналишларининг сиртқи таълим шакли бўйича масофавий таълим олиш тизими босқичма-босқич жорий этилади.

Университет ишчи гуруҳлари томонидан ривожланган хорижий тажрибалар асосида қуйидаги 410 000 – Қишлоқ, ўрмон ва балиқ хўжалиги таълим соҳасининг Давлат таълим стандарти, **25 та** бакалавриат таълим йўналишлари ва **33 та** магистратура мутахассисликлари бўйича малака талаблари ва ўқув режалар ишлаб чиқилди:

№	Бакалавриат таълим йўналишлари ва магистратура мутахассисликлари	
	шифри	**номи**
	Бакалавриат таълим йўналишлари	
1	5230100	Иқтисодиёт (қишлоқ хўжалигида)
2	5230400	Маркетинг (қишлоқ хўжалигида)
3	5230900	Бухгалтерия ҳисоби ва аудит (қишлоқ хўжалигида)
4	5232500	Логистика (агрологистика)
5	5233300	Агробизнес ва инвестицион фаолият
6	5310900	Метрология, стандартлаштириш ва маҳсулот сифати менежменти (тармоқлар бўйича)
7	5311000	Технологик жараёнлар ва ишлаб чиқаришни автоматлаштириш ва бошқариш (қишлоқ хўжалигида)
8	5320500	Биотехнология (тармоқлар бўйича)
9	5410100	Агрокимё ва агротупроқшунослик
10	5410200	Агрономия (деҳқончилик маҳсулотлари турлари бўйича)
	5410200	*Агрономия (анорчилик)*
	5410200	*Агрономия (дончилик)*
	5410200	*Агрономия (пахтачилик)*
	5410200	*Агрономия (мойли экинлар)*
	5410200	*Агрономия (шоличилик)*
	5410200	*Агрономия (ем-хашак экинлари)*
	5410200	*Агрономия (соя экини агротехникаси)*
	5410200	*Агрономия (техник экинлар)*
	5410200	*Агрономия (сабзавотчилик ва полизчилик)*
11	5410300	Ўсимликларни ҳимоя қилиш (экин турлари бўйича)

№	Бакалавриат таълим йўналишлари ва магистратура мутахассисликлари	
	шифри	номи
12	5410400	Қишлоқ хўжалиги экинлари селекцияси ва уругчилиги (экин турлари бўйича)
13	5410500	Қишлоқ хўжалик маҳсулотларини сақлаш ва дастлабки ишлаш технологияси (маҳсулот турлари бўйича)
14	5410600	Зооинженерия (асаларичилик)
15	5410600	Зоинженерия (балиқчилик)
16	5410800	Ўрмончилик
17	5410900	Ипакчилик ва тутчилик
18	5411000	Мевачилик ва узумчилик
19	5411100	Доривор ўсимликларни етиштириш ва қайта ишлаш технологияси
20	5411200	Манзарали богдорчилик ва кўкаламзорлаштириш
21	5411500	Ўсимликлар ва қишлоқ хўжалик маҳсулотлари карантини
22	5411600	Сабзавотчилик, полизчилик ва картошкачилик
23	5411700	Иссиқхона хўжалигини ташкил этиш ва юритиш
24	5610300	Туризм (агротуризм)
25	5630100	Экология ва атроф-муҳит муҳофазаси (қишлоқ хўжалигида)
	Магистратура мутахассисликлари	
1	5А230102	Иқтисодиёт (қишлоқ хўжалигида)
2	5А230901	Бухгалтерия ҳисоби (қишлоқ хўжалигида)
3	5А232501	Логистика (агрологистика)
4	5А233301	Агробизнес ва инвестицион фаолият
5	5А310901	Маҳсулотлар хавфсизлиги ва уларнинг сертификацияси (қишлоқ хўжалиги маҳсулотлари)
6	5А320501	Биотехнология (маҳсулот тури бўйича)
7	5А410101	Агротупроқшунослик ва агрофизика (соҳалар бўйича)
8	5А410102	Агрокимё
9	5А410201	Агрономия
10	5А410202	Ўсимликшунослик (экинлар гуруҳлари бўйича)
11	5А410203	Органик деҳқончилик ва озиқ-овқат хавфсизлиги
12	5А410301	Ўсимликлар ҳимояси (усуллари бўйича)
13	5А410302	Энтомология
14	5А410303	Фитопатология
15	5А410304	Ўсимликлар ҳимоясида мониторинг ва башорат
16	5А410401	Селекция ва уругчилик (экинлар гуруҳлари бўйича)
17	5А410501	Қишлоқ хўжалик маҳсулотларини сақлаш ва дастлабки ишлаш технологияси (маҳсулотлар турлари бўйича)
18	5А410606	Балиқчилик
19	5А410801	Ўрмончилик
20	5А410901	Ипакчилик
21	5А410902	Тутчилик
22	5А411001	Сабзавотчилик ва полизчилик
23	5А411002	Мевачилик
24	5А411003	Узумчилик ва узумни дастлабки қайта ишлаш
25	5А411004	Картошкачилик
26	5А411005	Мева-сабзавотчиликда биотехнология
27	5А411101	Доривор ўсимликларни етиштириш технологияси
28	5А411201	Аҳоли яшаш жойларини кўкаламзорлаштириш ва ландшафтли дизайн
29	5А411202	Манзарали богдорчилик

№	Бакалавриат таълим йўналишлари ва магистратура мутахассисликлари	
	шифри	номи
30	5А411501	Ўсимликлар ва қишлоқ хўжалик маҳсулотлари карантини
31	5А411701	Ҳимояланган ер мева-сабзавотчилиги
32	5А411702	Субтропик ва цитрус мева экинлари
33	5А630102	Экология (қишлоқ хўжалигида)

Кун тартибидаги мазкур масала бўйича йиғилишда билдирилган фикр-мулоҳазалар ва таклифлар асосида муҳокамадан сўнг йиғилиш

ҚАРОР ҚИЛАДИ:

1. Ўзбекистон Республикаси Президентининг “Ўзбекистон Республикаси олий таълим тизимини 2030 йилгача ривожлантириш концепциясини тасдиқлаш тўғрисида” 2019 йил 8 октябрдаги ПФ-5847-сонли, “2017-2021 йилларда Ўзбекистон Республикасини ривожлантиришнинг бешта устувор йўналиши бўйича Ҳаракатлар стратегиясини “Илм, маърифат ва рақамли иқтисодиётни ривожлантириш йили”да амалга оширишга оид давлат дастури тўғрисида” 2020 йил 2 мартдаги ПФ-5953-сонли Фармонлари, “Аграр таълим тизимини янада такомиллаштириш чора-тадбирлари тўғрисида”ги 2020 йил 30 июлдаги ПҚ-4795-сон қарори, Ўзбекистон Республикаси Президенти Администрациясининг 2020 йил 9 январдаги РА1/1-20-сонли топшириғи ҳамда Олий ва ўрта махсус таълим вазирлигининг 2020 йил 30 июндаги “2020/2021 ўқув йилидан кредит-модуль тизимига ўтиш тўғрисида”ги 357-сон буйруғида белгиланган вазифаларни ижросини таъминлаш мақсадида Тошкент давлат аграр университетида ташкил этилган ижодий ишчи гуруҳлар томонидан “Олий таълим йўналишлари ва мутахассисликлари классификатори”га мувофиқ ишлаб чиқилган 410 000 – Қишлоқ, ўрмон ва балиқ хўжалиги таълим соҳаси Давлат таълим стандарти, 25 та бакалавриат таълим йўналишлари, 33 та магистратура мутахассисликларининг малака талаблари ва ўқув режалари “Таълим тўғрисида”, “Кадрлар тайёрлаш миллий дастури тўғрисида”ги Ўзбекистон Республикасининг қонунлари, Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 2001 йил 16 августдаги “Олий таълимнинг давлат таълим стандартларини тасдиқлаш тўғрисида”ги 343-сон қарори ва олий таълим соҳасини тартибга солувчи бошқа норматив-ҳуқуқий ҳужжатларга ҳамда халқаро тажрибаларга мувофиқ ишлаб чиқилганлиги инобатга олинсин.
2. Хорижий тажрибалар асосида ишлаб чиқилган бакалавриат таълим йўналишлари ва магистратура мутахассисликларининг малака талаблари ва ўқув режаларига турдош ОТМларининг таклифлари киритилсин.
3. Ишлаб чиқилган Давлат таълим стандарти, малака талаблари ва ўқув режалари ўрнатилган тартибда тасдиқланиши учун Олий ва ўрта махсус таълим вазирлигига белгиланган муддатда тақдим этилсин.

Мажлис раиси **Б.А.Сулаймонов**

Котиб **Д.М.Мустафакулов**

Тошкент давлат аграр университети томонидан 410 000 – Қишлоқ, ўрмон ва балиқ хўжалиги таълим соҳасининг Давлат таълим стандарти, бакалавриат таълим йўналишлари ва магистратура мутахассисликлари бўйича тайёрланган малака талаблари ва ўқув режаларини ишлаб чиқарувчилар ва асосий кадрлар истеъмолчилари ўртасида

КЕЛИШУВ ДАЛОЛАТНОМАСИ

Қибрай тумани **“30” июль 2020 йил**

Биз қуйида имзо чекувчилар - Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги олий таълим муассасалари фаолиятини мувофиқлаштириш бош бошқармаси бошлиғи - А.Холиков, Қишлоқ хўжалиги вазирлиги ўқув юртлари ва малака ошириш бўлими бошлиғи – Ш.Жоникулов, Вазирлар Маҳкамаси ҳузуридаги Ўсимликлар карантини Давлат инспекцияси бошлиғи ўринбосари - Б.Муродов, Ўзбекистон фермер, деҳқон хўжаликлари ва томорқа ер эгалари Кенгаши раиси - А.Хаитов, Ўзбекистон Республикаси ер ресурслари, геодезия, картография ва давлат кадастри давлат қўмитаси раиси ўринбосари М.Рузметов, Ўрмон хўжалиги давлат қўмитаси раиси - Н.Бакиров, Экология ва атроф-муҳитни муҳофаза қилиш давлат қўмитаси раиси – Ш.Абдураззақов, Лимон етиштирувчилар ва экспорт қилувчилар уюшмаси раиси – Н.Фахрутдиноов, “Ўзбекипаксаноат” уюшмаси кадрлар, ўқув юртлари ва илмий муассасалари билан ишлаш бошқармаси бошлиғи – И.Султонова, “Ўзбекбалиқсаноат” уюшмаси бошқарув раисининг биринчи ўринбосари - Р.Қурбонов, Ўзбекистон бухгалтерлар ва аудиторлар миллий ассоциацияси Кенгаш раиси- М.Тулаходжаева, Боғдорчилик ва иссиқхона хўжалигини ривожлантириш агентлиги директори - Н.Э.Нажимов, “Ўзагрокимёҳимоя” АЖ раиси ўринбосари - Р.Очилов, Қишлоқ хўжалиги вазирлиги ҳузуридаги Уруғчиликни ривожлантириш маркази директори – Ш.Номозов, “Ғалла-Алтег” АЖ ишлаб чиқариш корхонаси директори – Қ.Қувватов, ЎзРФА Микробиология институти директори-Қ.Давронов, ЎзРФА Генетика ва ўсимликлар экспериментал биалогияси илмий-тадқиқот институти директори-А.Наримонов, Ўсимликларни ҳимоя қилиш илмий-тадқиқот институти директори – К.Маматов, Ўрмон хўжалиги илмий тадқиқот институти директори - А.Хамзаев, Академик М.Мирзаев номидаги “Боғдорчилик, узумчилик ва виночилик илмий тадқиқот институти” бош директори - Ю.Саимназаров, Ўсимликлар генетик ресурслари илмий тадқиқот институти директори - А.Аманов, “Сабзавот-полиз экинлари ва картошкачилик” илмий тадқиқот институти директори - Р.Низомов, Қишлоқ

хўжалиги ва озиқ-овқат соҳаси иқтисодиёти илмий тадқиқот институти директори-Б.Султонов, Атроф-мухит ва табиатни муҳофаза қилиш технологиялари илмий тадқиқот институти директори - С.Бўриев, Стандартлаштириш, сертификатлаштириш ва техник жихатдан тартибга солиш илмий тадқиқот институти директори-А.Хамдамов, Чорвачилик ва паррандачилик илмий тадқиқот институти директори-А.Нурматов, Қишлоқ хўжалигини механизациялаш илмий-тадқиқот институтини директори-А.Ражабов, Тошкент давлат аграр университети ректори - Б.Сулаймонов, Тошкент ирригация ва қишлоқ хўжалигини механизациялаш муҳандислари институти ректори - Ў.Умурзаков, Самарқанд ветеринария медецинаси инситути ректори - Х.Юнусов, Андижон қишлоқ хўжалиги ва агротехнологиялар институти ректори - К.Комилов, ТДАУ Нукус филиали директори - Е.Торениязов, ТДАУ Термиз филиали директори - А.Жўраев, Тошкент давлат аграр университети ўқув ишлари бўйича проректори - С.Исламовлар Ўзбекистон Республикаси Президентининг “Ўзбекистон Республикаси олий таълим тизимини 2030 йилгача ривожлантириш концепциясини тасдиқлаш тўғрисида” 2019 йил 8 октябрдаги ПФ-5847-сонли, “2017-2021 йилларда Ўзбекистон Республикасини ривожлантиришнинг бешта устувор йўналиши бўйича Ҳаракатлар стратегиясини “Илм, маърифат ва рақамли иқтисодиётни ривожлантириш йили”да амалга оширишга оид давлат дастури тўғрисида” 2020 йил 2 мартдаги ПФ-5953-сонли Фармонлари, “Аграр таълим тизимини янада такомиллаштириш чора-тадбирлари тўғрисида”ги 2020 йил 30 июлдаги ПҚ-4795-сон қарори, Ўзбекистон Республикаси Президенти Администрация-сининг 2020 йил 9 январдаги РА1/1-20-сонли топшириғи ҳамда Олий ва ўрта махсус таълим вазирлигининг 2020 йил 30 июндаги “2020/2021 ўқув йилидан кредит-модуль тизимига ўтиш тўғрисида”ги 357-сон буйруғида белгиланган вазифаларни ижросини таъминлаш мақсадида 2020/2021 ўқув йилидан бошлаб кредит-модуль тизими асосида таълим жараёнини ташкил этилишини инобатга олиб 410 000 – Қишлоқ, ўрмон ва балиқ хўжалиги таълим соҳасининг Давлат таълим стандарти, шунингдек, **25 та** бакалавриат таълим йўналишлари ва **33 та** магистратура мутахассисликлари бўйича тайёрланган малака талаблари ва ўқув режаларини ишлаб чиқиш бўйича турдош олий таълим муассасалари ҳамда асосий кадрлар истеъмолчилари бўлган вазирликлар, идоралар ва бошқа корхоналар мутахассислари томонидан муҳокамадан ўтказилиб, келишилди.

Ишлаб чиқилган Давлат таълим стандарти, малака талаблари ва ўқув режаларининг мазмуни билан таништириб, келишув ҳақида ушбу далолатномани туздик:

№	Бакалавриат таълим йўналишлари ва магистратура мутахассисликлари	
	шифри	**номи**
	Бакалавриат таълим йўналишлари	
1	5230100	Иқтисодиёт (қишлоқ хўжалигида)
2	5230400	Маркетинг (қишлоқ хўжалигида)
3	5230900	Бухгалтерия ҳисоби ва аудит (қишлоқ хўжалигида)
4	5232500	Логистика (агрологистика)
5	5233300	Агробизнес ва инвестицион фаолият
6	5310900	Метрология, стандартлаштириш ва маҳсулот сифати менежменти (тармоқлар бўйича)
7	5311000	Технологик жараёнлар ва ишлаб чиқаришни автоматлаштириш ва бошқариш (қишлоқ хўжалигида)
8	5320500	Биотехнология (тармоқлар бўйича)
9	5410100	Агрокимё ва агротупроқшунослик
10	5410200	Агрономия (деҳқончилик маҳсулотлари турлари бўйича)
	5410200	*Агрономия (анорчилик)*
	5410200	*Агрономия (дончилик)*
	5410200	*Агрономия (пахтачилик)*
	5410200	*Агрономия (мойли экинлар)*
	5410200	*Агрономия (шоличилик)*
	5410200	*Агрономия (ем-хашак экинлари)*
	5410200	*Агрономия (соя экини агротехникаси)*
	5410200	*Агрономия (техник экинлар)*
	5410200	*Агрономия (сабзавотчилик ва полизчилик)*
11	5410300	Ўсимликларни ҳимоя қилиш (экин турлари бўйича)
12	5410400	Қишлоқ хўжалиги экинлари селекцияси ва уруғчилиги (экин турлари бўйича)
13	5410500	Қишлоқ хўжалик маҳсулотларини сақлаш ва дастлабки ишлаш технологияси (маҳсулот турлари бўйича)
14	5410600	Зооинженерия (асаларичилик)
15	5410600	Зоинженерия (балиқчилик)
16	5410800	Ўрмончилик
17	5410900	Ипакчилик ва тутчилик
18	5411000	Мевачилик ва узумчилик
19	5411100	Доривор ўсимликларни етиштириш ва қайта ишлаш технологияси
20	5411200	Манзарали боғдорчилик ва кўкаламзорлаштириш
21	5411500	Ўсимликлар ва қишлоқ хўжалик маҳсулотлари карантини
22	5411600	Сабзавотчилик, полизчилик ва картошкачилик
23	5411700	Иссиқхона хўжалигини ташкил этиш ва юритиш

№	Бакалавриат таълим йўналишлари ва магистратура мутахассисликлари	
	шифри	номи
24	5610300	Туризм (агротуризм)
25	5630100	Экология ва атроф-муҳит муҳофазаси (қишлоқ хўжалигида)
	Магистратура мутахассисликлари	
1	5A230102	Иқтисодиёт (қишлоқ хўжалигида)
2	5A230901	Бухгалтерия ҳисоби (қишлоқ хўжалигида)
3	5A232501	Логистика (агрологистика)
4	5A233301	Агробизнес ва инвестицион фаолият
5	5A310901	Маҳсулотлар хавфсизлиги ва уларнинг сертификацияси (қишлоқ хўжалиги маҳсулотлари)
6	5A320501	Биотехнология (маҳсулот тури бўйича)
7	5A410101	Агротупроқшунослик ва агрофизика (соҳалар бўйича)
8	5A410102	Агрокимё
9	5A410201	Агрономия
10	5A410202	Ўсимликшунослик (экинлар гуруҳлари бўйича)
11	5A410203	Органик деҳқончилик ва озиқ-овқат хавфсизлиги
12	5A410301	Ўсимликлар ҳимояси (усуллари бўйича)
13	5A410302	Энтомология
14	5A410303	Фитопатология
15	5A410304	Ўсимликлар ҳимоясида мониторинг ва башорат
16	5A410401	Селекция ва уруғчилик (экинлар гуруҳлари бўйича)
17	5A410501	Қишлоқ хўжалик маҳсулотларини сақлаш ва дастлабки ишлаш технологияси (маҳсулотлар турлари бўйича)
18	5A410606	Балиқчилик
19	5A410801	Ўрмончилик
20	5A410901	Ипакчилик
21	5A410902	Тутчилик
22	5A411001	Сабзавотчилик ва полизчилик
23	5A411002	Мевачилик
24	5A411003	Узумчилик ва узумни дастлабки қайта ишлаш
25	5A411004	Картошкачилик
26	5A411005	Мева-сабзавотчиликда биотехнология
27	5A411101	Доривор ўсимликларни етиштириш технологияси
28	5A411201	Аҳоли яшаш жойларини кўкаламзорлаштириш ва ландшафтли дизайн
29	5A411202	Манзарали боғдорчилик
30	5A411501	Ўсимликлар ва қишлоқ хўжалик маҳсулотлари карантини
31	5A411701	Ҳимояланган ер мева-сабзавотчилиги
32	5A411702	Субтропик ва цитрус мева экинлари
33	5A630102	Экология (қишлоқ хўжалигида)

Бакалавриат таълим йўналишлари ва магистратура мутахассисликлари бўйича малака талаблари “Таълим тўғрисида”, “Кадрлар тайёрлаш миллий дастури тўғрисида”ги Ўзбекистон Республикасининг қонунлари, Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 2015 йил 10 январдаги “Вазирлар Маҳкамасининг “Олий таълимнинг Давлат таълим стандартларини тасдиқлаш тўғрисида” 2001 йил 16 августдаги 343-сон қарорига ўзгартириш ва қўшимчалар киритиш ҳақида”ги 3-сон Қарори ва олий таълим соҳасини тартибга солувчи бошқа норматив-ҳуқуқий ҳужжатларга ҳамда халқаро тажрибаларга мувофиқ ишлаб чиқилган.

Бакалавриат таълим йўналишлари ва магистратура мутахассисликлари бўйича ишлаб чиқилган малака талаблари ва ўқув режаларини ўрнатилган тартибда тасдиққа тавсия этилиши мақсадга мувофиқ.

Қишлоқ хўжалиги вазирлиги кадрлар ва ўқув юртлари бошқармаси бошлиғи	[illegible].Абдуалимов
Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги олий таълим муассасалари фаолиятини мувофиқлаштириш бош бошқармаси бошлиғи	А.Холиков
Вазирлар Маҳкамаси ҳузуридаги Ўсимликлар карантини Давлат инспекцияси бошлиғи ўринбосари	Б.Муродов
Ўзбекистон фермер, деҳқон хўжаликлари ва томорқа ер эгалари Кенгаши раиси	А.Хаитов
Ўзбекистон Республикаси ер ресурслари, геодезия, картография ва давлат кадастри давлат қўмитаси раиси ўринбосари	М.Рузметов
Ўрмон хўжалиги давлат қўмитаси раиси	Н.Бакиров
Экология ва атроф-муҳитни муҳофаза қилиш давлат қўмитаси раиси	Б.Кўчқоров
Лимон етиштирувчилар ва экспорт қилувчилар уюшмаси раиси	Н.З. Фахрутдинов
“Ўзбекипаксаноат” уюшмаси кадрлар, ўқув юртлари ва илмий муассасалари билан ишлаш бошқармаси бошлиғи	Ш.Абдулазизов
“Ўзбекбалиқсаноат” уюшмаси бошқарув раисининг биринчи ўринбосари	Р.Қурбонов
Боғдорчилик ва иссиқхона хўжалигини ривожлантириш агентлиги директори	Н.Э.Нажимов

“Ўзагрокимёҳимоя” АЖ раиси ўринбосари	Р.Очилов
Қишлоқ хўжалиги вазирлиги ҳузуридаги Уруғчиликни ривожлантириш маркази директори	Ш.Намазов
“Ғалла-Алтег” АЖ ишлаб чиқариш корхонаси директори	Б.Холмухаммедов
Ўсимликларни ҳимоя қилиш илмий-тадқиқот институти директори	А.Учаров
Ўрмон хўжалиги илмий тадқиқот институти директори	А.Хамзаев
Академик М.Мирзаев номидаги “Боғдорчилик, узумчилик ва виночилик илмий тадқиқот институти” бош директори	Ю.Саимназаров
Ўсимликшунослик илмий тадқиқот институти директори	А.Аманов
“Сабзавот-полиз экинлари ва картошкачилик” илмий тадқиқот институти директори	Р.Низомов
Тошкент давлат аграр университети ўқув ишлари бўйича проректори	С.Исламов

Тошкент давлат аграр университети томонидан тайёрланган
5410800 – Ўрмончилик таълим йўналишининг малака талабларига

ТАҚРИЗ

Ўзбекистон ўрмон фонди ерларининг умумий майдони бугунги кунда 11,0 млн гектардан ортиқ майдонга тенг. Ўрмон фондининг 2,24 млн гектари ўрмон билан қопланган яъни республикамиз майдонини ўрмон билан қопланганлик даражаси 5% ни ташкил қилади. Ўрмон фондининг 80% майдони чўл ва сахро худудига тўғри келади. Ер шарида кетаётган глобал чўллашув жараёни Ўзбекистонни ҳам четлаб ўтгани йўқ. Кейинги йилларда қум саҳролари майдонининг кенгайиши, тоғ дарёларида сув заҳираларининг камайиши, эрозия жараёнларининг ортиши каби салбий ҳолатлар кўпроқ қайд этилмоқда. Вужудга келган экологик мувозанатни юмшатиш учун Республикамиз худудида ўрмон билан қопланганлик даражасини ошириш мақсадга мувофиқдир.

Ўрмон хўжалиги корхоналарига ўрмонлардан фақат қўшимча фойдаланиш ва улар майдонини кўпайтириш вазифаси юклатилган бўлиб, ушбу ишларни бажаришда малакали кадрлар талаб этилади. Ўз навбатида ўрмон хўжалиги мутахассислари манзарали кўчатлар етиштириш орқали ўрмон барпо ишларига ҳам ўз хиссаларини қўшадилар. Сўнги йилларда хукуматимиз томонидан ушбу ишларга кенг эътибор қаратилиб, турли минтақаларда ўрмон барпо этиш ишлари олиб борилмоқда. Ўрмон дарахт ва бута кўчатлари экилиб маданий ўрмонлар ҳосил қилинган. Ўрмончилик соҳаси учун малакали кадрлар тайёрлаш мақсадида ишлаб чиқилган ушбу малака талаблари соҳанинг энг зарур масалаларини ўзида мужассам этган талаблар мажмуидан иборатдир.

Тошкент давлат аграр университети томонидан тайёрланган *5410800 – Ўрмончилик* таълим йўналишининг малака талаблари ДТС га мос келади ва ундан юқори малакали кадрларни тайёрлашда фойдаланиш мумкин деб ҳисоблайман.

Ўрмон хўжалиги илмий тадқиқот
институти Ўрмон тупроқшунослиги
ва агрокимё лаборатория мудири,
қ.х.ф.доктори, профессори С.К.Кожахметов

Тошкент давлат аграр университети томонидан тайёрланган

5410800 – Ўрмончилик таълим йўналишининг малака талабларига

ТАҚРИЗ

Республикамиз ўрмон майдони кам бўлган мамлакатлардан бўлганлиги сабабли, улар майдонини ошириш, ҳамда улардан самарали фойдаланиш талаб этилади. Шу билан биргаликда турли даражада эрозияга учраган майдонлар мелиоратив ҳолатини яхшиловчи ҳимоя дарахтзорларини барпо орқали аҳоли яшаш шароитларини яхшилашга қаратилган чора-тадбирларни амалга ошириш зарур. Ҳаммамизга маълумки, республикамиз худудидаги ўрмонлар ҳимоя вазифасини бажарганлиги боис улардан асосий фойдаланиш назарда тутилмаган. Ўрмон хўжалиги корхоналарига ўрмонлардан фақат кўшимча фойдаланиш ва махсулдорлигини ошириб бориш вазифаси юклатилган бўлиб, ушбу ишларни бажаришда малакали кадрлар талаб этилади. Ўз навбатида ўрмон хўжалиги мутахассислари кўчат етиштириш орқали ўрмон барпо ишларига ҳам ўз хиссаларини қўшадилар.

Сўнги йилларда хукуматимиз томонидан ушбу ишларга кенг эътибор қаратилиб, турли минтақаларда ўрмон барпо этиш ишлари олиб борилмокда. Ўрмон дарахт ва бута кўчатлари экилиб маданий ўрмонлар ҳосил қилинган. Ўрмончилик соҳаси учун малакали кадрлар тайёрлаш мақсадида ишлаб чиқилган ушбу малака талаблари соҳанинг энг зарур масалаларини ўзида мужассам этган талаблар мажмуидан иборатдир.

Малака талабларида мамлакатимизнинг сиёсий, иқтисодий ва ижтимоий масалаларига доир ҳамда мутахассислик фанлари бўйича қўйиладиган талаблар талабаларнинг ҳар томонлама мутахассис бўлиб етишишларини таъминлайди. Ушбу малака талабларини кадрлар тайёрлаш жараёнига жорий қилиш мумкин деб ҳисоблайман.

Чўлланиш ва қурғоқчиликка қарши кураш
бошқармаси бошлиғи ўринбосари, б.ф.н. Х.М.Толипов

UMUMIY BO'LIM

Тошкент давлат аграр университети томонидан тайёрланган

5410800 – Ўрмончилик таълим йўналишининг малака талабларига

ТАҚРИЗ

Ўрмон ресурслари нисбатан кам бўлган Марказий Осиё, шу жумладан Ўзбекистонда ўрмонларни кўпайтириш бугунги куннинг долзарб муаммоларидан ҳисобланади. Бугунги кунда ўрмоннинг ёғоч бўлмаган маҳсулотларидан унумли фойдаланишнинг давлат стратегияси ишлаб чиқилган, бир сўз билан айтганда, ўрмон бойликларидан аҳолини турмуш даражасини оширишда оқилона фойданишни тақозо этмоқда. Шу билан бирга мамлакатимизда олиб борилаётган ўрмон барпо этиш ишлари ва уларни бажаришда турли хил агротехника қоидаларининг ишлаб чиқилиши ҳамда ҳимоя функцияларини ошириш ишлари диққатга сазовордир. Албатта ҳар қандай мелиоратив тадбирлар ўрмон барпо этиш ишлари билан чамбарчас ҳолда олиб борилади. Мамлакатимиз худудларини ўрмонлаштиришда дарахт турларини ва уларни жойлаштириш услубларини ишлаб чиқиш, ҳамда уларни парваришлаш тадбирларини олиб бориш учун етук мутахассислар талаб этилади.

Ўзбекистоннинг ўрмон хўжалиги соҳаси учун малакали кадрлар тайёрлашга хизмат қилувчи ушбу малака талаблари “Кадрлар тайёрлаш тайёрлаш миллий дастури” талаблари асосида ёзилган бўлиб, унда шу йўналиш бакалавр талабаларини келажакда ҳар томонлама замон талабларига жавоб берадиган мутахассис бўлиб, ўз касбини устаси сифатида камол топишларида асосий дастур бўлиб хизмат қилади. Чунки ушбу малака талабларида ўрмонзорлар барпо этиш, улардан оқилона фойдаланиш, кўчат етиштиришни ўргатишга қаратилган муҳим талаблар киритилган.

Тошкент давлат аграр университети томонидан тайёрланган *5410800 – Ўрмончилик* таълим йўналишининг малака талаблари ДТС га мос келади ва ундан юқори малакали кадрларни тайёрлашда фойдаланиш мумкин деб ҳисоблайман.

Ўрмон хўжалиги илмий тадқиқот
институти илмий котиби, қ.х.ф.ф.д Б.Х.Мамутов

Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги Олий ва ўрта махсус, касб-ҳунар таълими йўналиши бўйича Мувофиқлаштирувчи Кенгаш “Аграр, ўрмон, баликчилик хўжалиги ҳамда қишлоқ хўжалигида менежмент” ўқув-услубий бирлашмаси йиғилишининг 4 -сонли

БАЁННОМАСИ

“5” август **2020 йил** **Қибрай тумани**

Қатнашдилар: Бирлашма раиси–Б.А.Сулаймонов

Аъзолари: ТошДАУ, ТИҚХММИ, СамВМИ, АндҚХАИ, Тошкент давлат аграр университетининг Нукус, Термиз филиаллари ўқув ишлари бўйича директор ўринбосарлари, ўқув-услубий бошқарма (бўлим) бошлиқлари, факультет деканлари, кафедра мудирлари ва таклиф этилганлар

Ўқув-услубий бирлашма котиби: Ўқув-услубий бошқармаси ўқув ишлари бўйича инспектори Д.М.Мустафакулов

Ўқув-услубий бирлашманинг 38 нафар аъзоларидан 31 нафари ҳамда таклиф этилганлар 7 нафар.

К У Н Т А Р Т И Б И:

Ўзбекистон Республикаси Президентининг “Ўзбекистон Республикаси олий таълим тизимини 2030 йилгача ривожлантириш концепциясини тасдиқлаш тўғрисида” 2019 йил 8 октябрдаги ПФ-5847-сонли, “2017-2021 йилларда Ўзбекистон Республикасини ривожлантиришнинг бешта устувор йўналиши бўйича Ҳаракатлар стратегиясини “Илм, маърифат ва рақамли иқтисодиётни ривожлантириш йили”да амалга оширишга оид давлат дастури тўғрисида” 2020 йил 2 мартдаги ПФ-5953-сонли Фармонлари, “Аграр таълим тизимини янада такомиллаштириш чора-тадбирлари тўғрисида”ги 2020 йил 30 июлдаги ПҚ-4795-сон қарори, Ўзбекистон Республикаси Президенти Администрация-сининг 2020 йил 9 январдаги РА1/1-20-сонли топшириғи ҳамда Олий ва ўрта махсус таълим вазирлигининг 2020 йил 30 июндаги “2020/2021 ўқув йилидан кредит-модуль тизимига ўтиш тўғрисида”ги 357-сон буйруғида белгиланган вазифаларни ижросини таъминлаш мақсадида 2020/2021 ўқув йилидан бошлаб кредит-модуль тизими асосида таълим жараёнини ташкил этилишини инобатга олиб 410 000 – Қишлоқ, ўрмон ва балиқ хўжалиги таълим соҳасининг Давлат таълим стандарти, **25 та** бакалавриат таълим йўналишлари ва **33 та** магистратура мутахассисликлари бўйича тайёрланган малака талаблари ва ўқув режаларининг муҳокамаси.

Эшитилди: Ўқув-услубий бирлашма раиси Б.А.Сулаймонов:

1. Ҳаммангизга маълумки, Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2020 йил 30 июлдаги “Аграр таълим тизимини янада такомиллаштириш чора-тадбирлари тўғрисида”ги ПҚ-4795-сон қарорида белгиланган вазифалар ижросини таъминлаш мақсадида 2020/2021 ўқув йилидан бошлаб босқичма-босқич **25 та** бакалавриат таълим йўналишлари ҳамда **33 та** магистратура мутахассисликлари бўйича таълимнинг кредит-модуль тизимида кадрлар тайёрлаш тизими йўлга қўйилади. Бунда, таълимнинг кредит тизимида талабалар учун ҳафтада беш кунлик ўқиш ҳамда ҳафтанинг шанба кунини мустақил ўзлаштириш куни деб белгиланади.

Шунингдек, 2020/2021 ўқув йилидан қишлоқ хўжалиги ишлаб чиқариш соҳаси учун магистратура мутахассисликларида ўқиш муддатини 1 йил, илмий ва илмий-педагогик фаолият билан шуғулланувчи иқтидорли талабалар учун ўқиш муддатини 2 йил этиб белгиланади. Бакалавриат таълим йўналишларининг сиртқи таълим шакли бўйича масофавий таълим олиш тизими босқичма-босқич йўлга қўйилади.

Университет ишчи гуруҳлари томонидан “Олий таълим йўналишлари ва мутахассисликлари классификатори”га мувофиқ ишлаб чиқилган 410 000 – Қишлоқ, ўрмон ва балиқ хўжалиги таълим соҳасининг Давлат таълим стандарти, шунингдек, 25 та

бакалавриат таълим йўналишлари, 33 та магистратура мутахассисликларининг малака талаблари ва ўқув режалари “Таълим тўғрисида”, “Кадрлар тайёрлаш миллий дастури тўғрисида”ги Ўзбекистон Республикасининг қонунлари, шунингдек, асосий кадрлар истеъмолчилари ҳисобланган вазирлик, идора, ташкилот ва корхонларнинг олий ва ўрта махсус малакали кадрлар билан таъминланганлик даражаси, кадрлар тайёрлаш ва уларга бўлган реал эҳтиёжларни аниқлаш, уларнинг касбий малака ва кўникмаларига қўйиладиган талаблар, ҳудудларни ижтимоий-иқтисодий ривожлантириш дастурида белгиланган вазифалар ижросини таъминлаш, қишлоқ хўжалиги соҳасида амалга оширилаётган кенг қамровли ислоҳотлар ва берилган таклифлар асосида хорижий тажрибаларни инобатга олган ҳолда ишлаб чиқилди.

Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 2015 йил 10 январдаги “Олий таълимнинг Давлат таълим стандартларини тасдиқлаш тўғрисида” 2001 йил 16 августдаги 343-сон қарорига ўзгартириш ва қўшимчалар киритиш ҳақида”ги 3-сон қарорига асосан тузилган ишчи гуруҳлар томонидан “Олий таълим йўналишлари ва мутахасисликлари Классификатори”га мувофиқ Қишлоқ ва сув хўжалиги билим соҳасининг тегишли бакалавриат таълим йўналишлари ва магистратура мутахассисликларининг малака талабларини ишлаб чиқилганлиги ҳақида ахборот берди, уларни муҳокама қилиш ҳамда ушбу янгидан яратилган Давлат таълим стандарти, малака талаблари ва ўқув режалари ҳақида йиғилиш қатнашчиларидан фикр-мулоҳаза ва таклифлар билдиришларини сўради.

Сўзга чиқдилар: Тошкент ирригация ва қишлоқ хўжалигини механизациялаш муҳандислари институти ректори Ў.Умурзаков, Самарқанд ветеринария медецинаси инситути ректори Х.Юнусов, Андижон қишлоқ хўжалиги ва агротехнологиялар институти ректори К.Комилов, ТДАУ Нукус филиали директори Э.Торениязов, ТДАУ Термиз филиали директори А.Жўраев университет профессорлари Х.Атабаева, Р.Дусмуратов, Х.Кимсанбоев, У.Норкулов, доцентлар З.Юлдашева, А.Хакимов, М.Атабаевлар сўзга чиқиб, ишлаб чиқилган Давлат таълим стандарти, малака талаблари ва ўқув режалари ҳақида ўзларининг фикр-мулоҳазалари ва таклифларини ҳамда Ўзбекистон Республикаси Президенти томонидан 2020 йил 30 июлда қабул қилинган ПҚ-4795-сонли қарори республикамизда аграр таълим тизимини янада такомилаштириш, қишлоқ хўжалиги соҳаси учун юқори малакали рақобатбардош кадрлар тайёрлаш, кадрлар истеъмолчиларининг талаблари асосида тор мутахассисликлар бўйича кадрлар тайёрлаш тизимини тартибга солиши ҳамда ўз вақтида қабул қилинган қарор эканлиги ҳақида ўз фикр-мулоҳазаларини билдирдилар.

Эшитилди: Университет ўқув ишлари бўйича проректори С.Исламов- Университет ишчи гуруҳлари томонидан “Олий таълим йўналишлари ва мутахассисликлари классификатори”га мувофиқ ишлаб чиқилган 410 000 – Қишлоқ, ўрмон ва балиқ хўжалиги таълим соҳаси Давлат таълим стандарти, 25 та бакалавриат таълим йўналишлари, 33 та магистратура мутахассисликларининг малака талаблари ва ўқув режалари асосий кадрлар истеъмолчилари ҳисобланган вазирлик, идора, ташкилот ва корхонларнинг олий ва ўрта махсус малакали кадрлар бўлган реал эҳтиёжлари, уларнинг касбий малака ва тажрибасини ошириш борасида амалга оширилаётган ишлар тўғрисида таклифлари ва фикрлари-мулоҳазалари асосида ишлаб чиқилди. Таълим йўналишлари ва магистратура мутахассисликларининг малака талаблари ва ўқув режаларини ишлаб чиқишда Япония, Хитой, Корея, Индонезия, АҚШ, Германия, Англия каби ривожланган хорижий давлатларнинг энг илғор тажрибасилари чуқур ўрганилди.

Ишлаб чиқилган Давлат таълим стандарти, бакалавриат таълим йўналишлари ва магистратура мутахассисликларининг малака талаблари ва ўқув режалари турдош олий таълим муассасалари (Тошкент ирригация ва қишлоқ хўжалигини механизациялаш муҳандислари институти, Самарқанд ветеринария медицинаси институти, Андижон қишлоқ хўжалиги ва агротехнологиялар институти, Ўзбекистон миллий университети, ТДАУнинг Нукус, Термиз филиаллари, ГулДУ, БухДУ, ҚарДУ, ФарДУ, УрДУ, НамДУ, СамДУ) ҳамда асосий кадрлар истеъмолчилари бўлган вазирликлар, идора ва

корхоналарнинг малакали мутахассислари иштирокида қуйидаги бакалавриат таълим йўналишлари ва магистратура мутахассисликларининг малака талаблари ва ўқув режалари муҳокамадан ўтказилиб, келишилган ҳамда Қишлоқ хўжалиги соҳасида фаолият юритаётган илмий-тадқиқот институтларининг етакчи мутахассис-олимлари томонидан экспертизадан ўтказилди:

№	Бакалавриат таълим йўналишлари ва магистратура мутахассисликлари	
	шифри	**номи**
	Бакалавриат таълим йўналишлари	
1	5230100	Иқтисодиёт (қишлоқ хўжалигида)
2	5230400	Маркетинг (қишлоқ хўжалигида)
3	5230900	Бухгалтерия ҳисоби ва аудит (қишлоқ хўжалигида)
4	5232500	Логистика (агрологистика)
5	5233300	Агробизнес ва инвестицион фаолият
6	5310900	Метрология, стандартлаштириш ва маҳсулот сифати менежменти (тармоқлар бўйича)
7	5311000	Технологик жараёнлар ва ишлаб чиқаришни автоматлаштириш ва бошқариш (қишлоқ хўжалигида)
8	5320500	Биотехнология (тармоқлар бўйича)
9	5410100	Агрокимё ва агротупроқшунослик
10	5410200	Агрономия (деҳқончилик маҳсулотлари турлари бўйича)
	5410200	*Агрономия (анорчилик)*
	5410200	*Агрономия (дончилик)*
	5410200	*Агрономия (пахтачилик)*
	5410200	*Агрономия (мойли экинлар)*
	5410200	*Агрономия (шоличилик)*
	5410200	*Агрономия (ем-хашак экинлари)*
	5410200	*Агрономия (соя экини агротехникаси)*
	5410200	*Агрономия (техник экинлар)*
	5410200	*Агрономия (сабзавотчилик ва полизчилик)*
11	5410300	Ўсимликларни ҳимоя қилиш (экин турлари бўйича)
12	5410400	Қишлоқ хўжалиги экинлари селекцияси ва уруғчилиги (экин турлари бўйича)
13	5410500	Қишлоқ хўжалик маҳсулотларини сақлаш ва дастлабки ишлаш технологияси (маҳсулот турлари бўйича)
14	5410600	Зооинженерия (асаларичилик)
15	5410600	Зоинженерия (балиқчилик)
16	5410800	Ўрмончилик
17	5410900	Ипакчилик ва тутчилик
18	5411000	Мевачилик ва узумчилик
19	5411100	Доривор ўсимликларни етиштириш ва қайта ишлаш технологияси
20	5411200	Манзарали боғдорчилик ва кўкаламзорлаштириш
21	5411500	Ўсимликлар ва қишлоқ хўжалик маҳсулотлари карантини
22	5411600	Сабзавотчилик, полизчилик ва картошкачилик
23	5411700	Иссиқхона хўжалигини ташкил этиш ва юритиш
24	5610300	Туризм (агротуризм)
25	5630100	Экология ва атроф-муҳит муҳофазаси (қишлоқ хўжалигида)
	Магистратура мутахассисликлари	
1	5A230102	Иқтисодиёт (қишлоқ хўжалигида)
2	5A230901	Бухгалтерия ҳисоби (қишлоқ хўжалигида)

№	Бакалавриат таълим йўналишлари ва магистратура мутахассисликлари	
	шифри	**номи**
3	5A232501	Логистика (агрологистика)
4	5A233301	Агробизнес ва инвестицион фаолият
5	5A310901	Маҳсулотлар хавфсизлиги ва уларнинг сертификацияси (қишлоқ хўжалиги маҳсулотлари)
6	5A320501	Биотехнология (маҳсулот тури бўйича)
7	5A410101	Агротупроқшунослик ва агрофизика (соҳалар бўйича)
8	5A410102	Агрокимё
9	5A410201	Агрономия
10	5A410202	Ўсимликшунослик (экинлар гуруҳлари бўйича)
11	5A410203	Органик деҳқончилик ва озиқ-овқат хавфсизлиги
12	5A410301	Ўсимликлар ҳимояси (усуллари бўйича)
13	5A410302	Энтомология
14	5A410303	Фитопатология
15	5A410304	Ўсимликлар ҳимоясида мониторинг ва башорат
16	5A410401	Селекция ва уруғчилик (экинлар гуруҳлари бўйича)
17	5A410501	Қишлоқ хўжалик маҳсулотларини сақлаш ва дастлабки ишлаш технологияси (маҳсулотлар турлари бўйича)
18	5A410606	Балиқчилик
19	5A410801	Ўрмончилик
20	5A410901	Ипакчилик
21	5A410902	Тутчилик
22	5A411001	Сабзавотчилик ва полизчилик
23	5A411002	Мевачилик
24	5A411003	Узумчилик ва узумни дастлабки қайта ишлаш
25	5A411004	Картошкачилик
26	5A411005	Мева-сабзавотчиликда биотехнология
27	5A411101	Доривор ўсимликларни етиштириш технологияси
28	5A411201	Аҳоли яшаш жойларини кўкаламзорлаштириш ва ландшафтли дизайн
29	5A411202	Манзарали боғдорчилик
30	5A411501	Ўсимликлар ва қишлоқ хўжалик маҳсулотлари карантини
31	5A411701	Ҳимояланган ер мева-сабзавотчилиги
32	5A411702	Субтропик ва цитрус мева экинлари
33	5A630102	Экология (қишлоқ хўжалигида)

Кун тартибидаги мазкур масала бўйича йиғилишда билдирилган фикр-мулоҳазалар ва таклифлар асосида муҳокамадан сўнг йиғилиш

ҚАРОР ҚИЛАДИ:

1. Ўзбекистон Республикаси Президентининг “Ўзбекистон Республикаси олий таълим тизимини 2030 йилгача ривожлантириш концепциясини тасдиқлаш тўғрисида” 2019 йил 8 октябрдаги ПФ-5847-сонли, “2017-2021 йилларда Ўзбекистон Республикасини ривожлантиришнинг бешта устувор йўналиши бўйича Ҳаракатлар стратегиясини “Илм, маърифат ва рақамли иқтисодиётни ривожлантириш йили”да амалга оширишга оид давлат дастури тўғрисида” 2020 йил 2 мартдаги ПФ-5953-сонли Фармонлари, “Аграр таълим тизимини янада такомиллаштириш чора-тадбирлари тўғрисида”ги 2020 йил 30 июлдаги ПҚ-4795-сон қарори, Ўзбекистон Республикаси Президенти Администрациясининг 2020 йил 9 январдаги РА1/1-20-сонли топшириғи ҳамда Олий ва ўрта махсус таълим вазирлигининг 2020 йил 30 июндаги “2020/2021 ўқув йилидан кредит-модуль тизимига ўтиш тўғрисида”ги 357-сон буйруғида белгиланган вазифаларни

ижросини таъминлаш мақсадида Тошкент давлат аграр университетида ташкил этилган ижодий ишчи гуруҳлар томонидан “Олий таълим йўналишлари ва мутахассисликлари классификатори”га мувофиқ ишлаб чиқилган 410 000 – Қишлоқ, ўрмон ва балиқ хўжалиги таълим соҳасининг Давлат таълим стандарти, 25 та бакалавриат таълим йўналишлари, 33 та магистратура мутахассисликларининг малака талаблари ва ўқув режалари “Таълим тўғрисида”, “Кадрлар тайёрлаш миллий дастури тўғрисида”ги Ўзбекистон Республикасининг қонунлари, Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 2001 йил 16 августдаги “Олий таълимнинг давлат таълим стандартларини тасдиқлаш тўғрисида”ги 343-сон қарори ва олий таълим соҳасини тартибга солувчи бошқа норматив-ҳуқуқий ҳужжатларга ҳамда халқаро тажрибаларга мувофиқ ишлаб чиқилганлиги инобатга олинсин.

2. Хорижий тажрибалар асосида ишлаб чиқилган бакалавриат таълим йўналишлари ва магистратура мутахассисликларининг малака талаблари ва ўқув режаларига турдош ОТМларининг таклифлари киритилсин.

3. Ишлаб чиқилган Давлат таълим стандартлари, малака талаблари ва ўқув режалари ўрнатилган тартибда тасдиқланиши учун Олий ва ўрта махсус таълим вазирлигига тақдим этилсин.

Мажлис раиси **Б.А.Сулаймонов**

Котиб **Д.М.Мустафакулов**

Илова

5410800 – Ўрмончилик бакалавриат таълим йўналиши бўйича таълим дастурининг тузилиши

Т/р	Фанлар блоклари ва блокларининг номлари	Умумий юкламанинг ҳажми, соатларда
1.00	**Табиий-илмий ва гуманитар фанлар**	**1770**
1.01	Математика	120
1.02	Физика	120
1.03	Кимё	180
1.04	Биология	120
1.05	Ботаника ва ўсимликлар физиологияси	300
1.06	Ўзбекистоннинг энг янги тарихи	120
1.07	Фалсафа	180
1.08	Ўзбек (рус) тили	180
1.09	Хорижий тил	240
1.10	Ўзбек тилини соҳада қўлланилиши	90
1.11	Жисмоний тарбия ва спорт	120
2.00	**Умумкасбий фанлар**	**2550**
2.01	Ўрмон хўжалигини механизациялаштириш ва автоматлаштириш	210
2.02	Ўрмон хўжалигида ахборот коммуникацион технологиялар	210
2.03	Муҳандислик геодезияси ва топографик чизмачилик	180
2.04	Тупроқшунослик ва агрокимё	270
2.05	Ўрмон биотехнологияси ва микробиология	120
2.06	Дендрология	390
2.07	Ўрмон селекцияси	150
2.08	Ўрмоншунослик	180
2.09	Ўрмон энтомологияси	120
2.10	Аҳоли яшаш жойларини кўкаламзорлаштириш	120
2.11	Ўрмон фитопатологияси	120
2.12	Ўрмон хўжалиги иқтисодиёти	120
2.13	Бухгалтерия ҳисоби ва солиққа тортиш	120
2.14	Ҳаёт фаолияти хавфсизлиги	120
	Танлов фанлари	120
3.00	**Ихтисослик фанлари**	**1950**
3.01	Ўрмон таксацияси ва ўрмон тузиш	180
3.02	Ўрмончилик	180
3.03	Маданий ўрмонлар	300
3.04	Ўрмон ерларининг гидротехник мелиорацияси	180
3.05	Ўрмондан қўшимча фойдаланиш	180
3.06	Ўрмон мелиорацияси	240
3.07	Ўрмондан фойдаланиш ва ёғочшунослик	240
3.08	Ўрмон ёнғинлари	180
3.09	Лалмикор ерларда ўрмон барпо этиш	180
	Танлов фанлари	*90*
4.00	**Қўшимча фанлар**	**270**
	ЖАМИ	**6540**
	Ўқув-танишув амалиёти	72
	Ўқув амалиёти	216
	Ишлаб чиқариш-технологик амалиёт	288
	Битирув малакавий иши олди амалиёти	144
	Битирув малакавий иши ҳимояси билан	144
	Аттестациялар	504
	ЖАМИ	**1368**
	ҲАММАСИ	**7908**

Ўқув ишлари бўйича проректор **С.Я.Исламов**

Бакалавриятда таълим жараёнининг умумий кўрсаткичлари

№	Таълим жараёни	Ўзбекистон Республикаси (бакалавриат)	Америка Қўшма Штатлари (бакалавриат)	Австрия (бакалавриат)
1.	**Бошланиши**	3 йиллик ўрта махсус коллеж таълимидан ёки академ лицейдан сўнг	10 йиллик мажбурий ўрта мактаб таълимидан сўнг	10 йиллик мажбурий ўрта мактаб таълимидан сўнг
2.	**Давомийлиги**	4 йил	3 йилдан- 4-5 йилгача	3 йилдан- 4-5 йилгача
3.	**Таълим олувчилар сони**	60 ва ундан ортиқ	30 ва ундан ортиқ	30 ва ундан ортиқ
4.	**Ўтиш жойлари**	Аграр соҳадаги университетларда, ўқув тажриба хўжаликларида	Аграр соҳадаги университетларда, ўқув тажриба хўжаликларида, шу соҳада ташкил этиладиган ёзги мактабларда, шунингдек талабанинг хохишига кўра ўрмон хўжаликларида	Аграр соҳадаги университетларда, ўқув тажриба хужаликларида, шу соҳада ташкил этиладиган ёзги мактабларда
5.	**Таълим берувчилар**	Аграр университетларидаги Ўрмончилик мутахассислиги бўйича фан доктори, фан номзоди ёки амалий машғулотлар учун магистратура дипломига эга профессор-ўқитувчилар, малака ошириш курсини тугатган олий маълумотга эга бўлган-ўқитувчилар, амалий кўникмаларни ўргатиш бўйича бошқа тор доирадаги мутахассислар – тренерлар.	Университетда фаолият юритадиган профессор-ўқитувчилар, лаборатрия дарсларида тегишли тартибда рухсатга эга булган олий малумотли лаборатория ходимлари, шунингдек ишлаб чиқариш билан узвий боғлиқликда фаолият юритадиган илмий тадқиқотчилар	Университетдаги тегишли кафедраларда фаолият юритадиган профессор-укитувчилар, лаборатория дарсларида тегишли тартибда рухсатга эга булган олий маълумотли лаборатория ходимлари
6.	**Таълим жараёнини кузатиш ва назорат қилиш**	Қуйидаги тартибда амалга оширилади: тегишли кафедра мудирлари ва декан шунингдек университет рахбарияти	Қуйидаги тартибда амалга оширилади: белгиланган фанлар бўйича махсус шахслар ва шунингдек белгиланган фан тугагач талабалар ўқитувчига ва унинг фаолиятига баҳо бериш орқали амалга оширилади.	Қуйидаги тартибда амалга оширилади: белгиланган фанлар буйича махсус шахслар ва шунингдек белгиланган фан тугагач талабалар ўқитувчига ва унинг фаолиятига баҳо бериш оркали амалга оширилади.

ЎРМОНЧИЛИК ЙЎНАЛИШИ БАКАЛАВРИАТ ЎҚУВ РЕЖАСИНИНГ ХОРИЖИЙ ОТМ ЛАР БИЛАН СОЛИШТИРМА ТАҲЛИЛИ

№	Тошкент давлат аграр университети (Ўзбекистан)		Университет Фрайбург (Германия)		Hochschule Weihenstephan-Triesdorf university of applied science (Germany)		Университет Корея (Южная Корея)		Тавсия этилаётган фанлар	№
	Бакалавр-Ўрмончилик	Соат	Бакалавр - Лесное хозяйства и окружающая среда	соат	Бакалавр - Engineering in forestry		Бакалавр - Лесное хозяйства	соат		
	7200 соат (4 йил мобайнида)								7200 соат (4 йил мобайнида)	
	www.agrar.uz				www.hswt.de					
1. Гуманитар ва табиий-илмий фанлар										
1=11	1 блок фанлари	-	-	-				-	1 блок фанлари	1=11
2. Умумкасбий фанлар										
1	Ўрмон хўжалигини механизацияलаштириш ва автоматлаштириш	210			Forest work and forestry machinery				Ўрмон хўжалигини механизациялаштириш ва автоматлаштириш	1
2	Ўрмон хўжалигида ахборот-коммуникацион технологиялар	210	Geomatics II (GIS)	150	Forestry computer science				Ўрмон хўжалигида ахборот-коммуникацион технологиялар	2
3	Мухандислик геодезияси ва топографик чизмачилик	180	Geomatics I (Cartography, Remote Sensing Data Banks)	150	Geo computer science				Мухандислик геодезияси ва топографик чизмачилик	3
4	Тупроқшунослик ва агрокимё	270	Soil Science	150	Land Evaluation		Forest Soil and Practice		Тупроқшунослик ва агрокимё	4
5	Ўрмон биотехнологияси ва микробиология	120					Forest Tree Biotechnology		Ўрмон биотехнологияси ва микробиология	5
6	Дендрология	390			Plant identification		Dendrology and Practice		Дендрология	6
7	Ўрмоншунослик	180	Silviculture	150	Forest growth doctrine, Introduction to Silviculture		Silviculture and Practice Forest Ecology		Ўрмоншунослик	7
8	Ўрмон селекцияси	150			Silviculture Basics, forest genetics, forest care				Ўрмон селекцияси	8
9	Ўрмон энтомологияси	120	Forest Pathology	150	Forest Protection and Entomology		Forest Pathology		Ўрмон энтомологияси	9
10	Аҳоли яшаш жойларини кўкаламзорлаштириш	120			Theory of urban planning				Аҳоли яшаш жойларини кўкаламзорлаштириш	10
11	Ўрмон фитопатологияси	120							Ўрмон фитопатологияси	11
12	Ўрмон хўжалиги иқтисодиёти	120	History, Politics and Economics	150	Economic and legal Forestry Business Administration		Forest Economics		Ўрмон хўжалиги иқтисодиёти	12
13	Бухгалтерия ҳисоби ва солиққа тортиш	*120*	Statistics	150	Statistical analysis		Statistics		Бухгалтерия ҳисоби ва солиққа тортиш	13
14	Ҳаёт фаолияти хавфсизлиги	120			Nachhalts sicherung and resource protection Noise and vibration on working place				Ҳаёт фаолияти хавфсизлиги	14

15	*Танлов фанлари*	120								15
					3. Ихтисослик фанлари					
1	Ўрмон таксацияси ва ўрмон тузиш	180			Forest Measurement and Statistics Logistics in forestry Forest Inventory		Forest Mensuration and Practice		Ўрмон таксацияси ва ўрмон тузиш	1
2	Ўрмончилик	180	Silviculture	150	Forest growth doctrine, Introduction to Silviculture		Silviculture and Practice Forest Ecology		Ўрмончилик	2
3	Маданий ўрмонлар	300	Forest Growth	150	Forest growth doctrine, Introduction to Silviculture		Forest Growth and Yield		Маданий ўрмонлар	3
4	Ўрмон ерларининг гидротехник мелиорацияси	180							Ўрмон ерларининг гидротехник мелиорацияси	4
5	Ўрмондан қўшимча фойдаланиш	180							Ўрмондан қўшимча фойдаланиш	5
6	Ўрмон мелиорацияси	240			Afforestation and function-specific silviculture				Ўрмон мелиорацияси	6
7	Ўрмондан фойдаланиш ва ёғочшунослик	240							Ўрмондан фойдаланиш ва ёғочшунослик	7
8	Ўрмон ёнғинлари	180							Ўрмон ёнғинлари	8
9	Лалмикор ерларда ўрмон барпо этиш	180			High mountain silviculture				Лалмикор ерларда ўрмон барпо этиш	9
10	*Танлов фанлари*	90							*Танлов фанлари*	10
					4. Қўшимча фанлар					
42	Дополнительные предметы									42
					Комментарии					
	Ўзбекистонда ўрмонлар химоя вазифасини бжаради ва қўшимча фойдаланиш аҳамиятига эга. Шу боисдан ҳам фанлар ҳимоя ўрмонларини барпо этиш ва ундан қўшимча фойдаланишга қаратилган		Германияда ўрмонлар экологик ва ёғоч тайёрлаш аҳамиятига эга бўлиб, ўқув фанлари кўпроқ ёғоч тайёрлаш технологияларига қаратилган				Корея ўрмонлари экологик аҳамиятга эга бўлиб қисман фойдаланилади ва фанлар ҳа шунга мос ҳолда тузилган.		Чет эл фанларини таҳлил қилиб ўрмонларни касаллик ва зараркунандалардан химоя қилиш ва иқтисодий фанларни такомиллаштириш мумкин. Ўрмон барпо этиш ва ундан фойдаланишга оид фанлар Ўзбекистоннинг табиий шароитларига ва иқтисодий аҳамиятига мос эмас. Шу боисдан ўзгаришсиз қолдирилди.	

СРАВНИТЕЛЬНЫЙ АНАЛИЗ УЧЕБНЫХ ПЛАНОВ БАКАЛАВРИАТА ПО "ЛЕСНОЕ ДЕЛО И ОЗЕЛЕНЕНИЕ НАСЕЛЕННЫХ ПУНКТОВ" ЗАРУБЕЖНЫХ ВУЗОВ

№	Ташкентский государственный аграрный университет (Узбекистан)		Университет Фрайбург (Германия)		Hochschule Weihenstephan-Triesdorf university of applied science (Germany)		Университет Кореи (Южная Корея)		Предлагаемые предметы	Часы
	Бакалавр-Лесное дело и озеленение населенных пунктов	Часы	Бакалавр - Лесное хозяйства и окружающая среда	Часы	Бакалавр - Engineering in forestry		Бакалавр - Лесное хозяйства	Часы		
	7200 часов (за 4 года)								7200 часов (за 4 года)	
	www.agrar.uz				www.hswt.de					
1. Гуманитарные и естественно-научные дисциплины										
1=11	Предметы первого блока	-	-	-				-	Предметы первого блока	1=11
2. Общепрофессиональные дисциплины										
1	Механизация и автоматизация лесохозяйственного производства	210			Forest work and forestry machinery				Механизация и автоматизация лесохозяйственного производства	1
2	Информационно-коммуникационные технологии в лесном хозяйстве	210	Geomatics II (GIS)	150	Forestry computer science				Информационно-коммуникационные технологии в лесном хозяйстве	2
3	Инженерное геодезия и топографическое черчение	180	Geomatics I (Cartography, Remote Sensing Data Banks)	150	Geo computer science				Инженерное геодезия и топографическое черчение	3
4	Почвоведение и агрохимия	270	Soil Science	150	Land Evaluation		Forest Soil and Practice		Почвоведение и агрохимия	4
5	Лесная биотехнология и микробиология	120					Forest Tree Biotechnology		Лесная биотехнология и микробиология	5
6	Дендрология	390			Plant identification		Dendrology and Practice		Дендрология	6
7	Лесоведение	180	Silviculture	150	Forest growth doctrine, Introduction to Silviculture		Silviculture and Practice Forest Ecology		Лесоведение	7
8	Лесная селекция	150			Silviculture Basics, forest genetics, forest care				Лесная селекция	8
9	Лесная энтомология	120	Forest Pathology	150	Forest Protection and Entomology		Forest Pathology		Лесная энтомология	9
10	Озеленение населенных мест	120			Theory of urban planning				Озеленение населенных мест	10
11	Лесная фитопатология	120							Лесная фитопатология	11
12	Экономика лесного хозяйства	120	History, Politics and Economics	150	Economic and legal Forestry Business Administration		Forest Economics		Экономика лесного хозяйства	12
13	Бухгалтерский учёт и налогообложение в лесном хозяйстве	*120*	Statistics	150	Statistical analysis		Statistics		Бухгалтерский учёт и налогообложение в лесном хозяйстве	13
14	Безопасность	120			Nachhalts sicherung and resource protection				Безопасность жизнедеятельности	14

14	жизнедеятельности	120			Noise and vibration on working place				Безопасность жизнедеятельности	14
15	***Дисциплины по выбору***	120								15
					3. Специальные дисциплины					
1	Лесная таксация и лесоустройства	180			Forest Measurement and Statistics Logistics in forestry Forest Inventory		Forest Mensuration and Practice		Лесная таксация и лесоустройства	1
2	Лесоводство	180	Silviculture	150	Forest growth doctrine, Introduction to Silviculture		Silviculture and Practice Forest Ecology		Лесоводство	2
3	Лесные культуры	300	Forest Growth	150	Forest growth doctrine, Introduction to Silviculture		Forest Growth and Yield		Лесные культуры	3
4	Гидротехническая мелиорация лесных земель	180							Гидротехническая мелиорация лесных земель	4
5	Побочное пользование лесом	180							Побочное пользование лесом	5
6	Лесная мелиорация	240			Afforestation and function-specific silviculture				Лесная мелиорация	6
7	Лесная эксплуатация и древесиноведение	240							Лесная эксплуатация и древесиноведение	7
8	Лесные пожары	180							Лесные пожары	8
9	Создание лесных культур на богарных землях	180			High mountain silviculture				Создание лесных культур на богарных землях	9
10	***Дисциплины по выбору***	90							***Дисциплины по выбору***	10
					5. Дополнительные дисциплины					
1	Дополнительные предметы									1

5410800 – Ўрмончилик бакалавриат таълим йўналишининг малака талабларини ишлаб чиқилишига

ТУШУНТИРИШ ХАТИ

5410800– Ўрмончилик бакалаврият йўналиши малака талабларни ишлаб чиқишда қуийдаги меъёрий–ҳуқуқий ҳужжатларига асосланилди:

Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2017 йил 20 апрелдаги "Олий таълим тизимини янада ривожлантириш чора-тадбирлари тўғрисида"ги ПҚ-2909-сонли қарори;

Ўзбекистон Републикаси Президентининг 2017 йил 27 июлдаги "Олий маълумотли мутахассислар тайёрлаш сифатини оширишда иқтисодиёт соҳалари ва тармоқларининг иштирокини янада кенгайтириш чора-тадбирлари тўғрисида"ги ПҚ-3151-сонли Қарори;

Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2019 йил 19 августдаги "Тошкент давлат аграр университети фаолиятини янада такомиллаштириш чора-тадбирлари тўғрисида"ги ПҚ-4421-сонли Қарори;

Малака талабини ишлаб чиқишда бакалавриат таълим йўналиши битирувчиларига кадрлар истеъмолчилар томонидан кўрсатилган малака талаблари ҳисобга олинган.

Олдинги бакалавриат таълим йўналиши ўқув режасидаги юклама ҳажми билан қиёслаганда янги малака талаби бўйича бакалавриатда "Гуманитар фанлар ва табиий-илмий фанлар" блоки "Гуманитар ва ижтимоий фанлар" ва "Математик ва табиий-илмий фанлар" блокларига ажратилди ва 26,8% лик умумий юклама ҳажми 16,7%, ҳамда 15,8% ҳажмида шакллантирилди. "Умумкасбий фанлар" блокининг ҳажми 44,1% дан 23,3% гача камайтирилиб, "Ихтисослик фанлари" блокининг ҳажми 22,4% дан 44,2% гача оширилди. Шу билан бирга бакалавриатда назарий таълим билан ишлаб чиқаришни боғлаш учун малакавий амалиёт муддатлари 30 ҳафтадан 20 ҳафтага, аттестациялар 15 ҳафтадан 14 ҳафтага, битирув малакавий иши ҳимояси 5 ҳафтадан 4 ҳафтага камайтирилди. Талабаларга бериладиган таътил муддати 32 ҳафтадан 42 ҳафтага оширилди. Янги малака талаби бўйича кредит таълим тизимига ўтиш учун 4 ҳафта ажратилди.

Ушбу малака талаблари "Кадрлар тайёрлаш миллий дастури" нинг мақсади ва вазифаларининг, шунингдек таълим – тарбияга йўналтирилган ҳамда Призедент, Вазирлар Маҳкамасининг қарор – фармонларини мукаммал амалга оширилишига қаратилган; малакавий талаблар дастурида миллий мустақиллик, демократия, бой миллий ва маънавий ананалар, ҳалқнинг теран интелектуал имкониятлари ва умуминсоний қадриятлар тамойиллари ҳисобга олинди

Малака талаблари асосида таълим олувчиларда чуқур билим, мустақил фикрлаш, юксак касбий малакавий кўникма шакилланиши таъминланади;

Ўқув юкламасининг оддийдан мураккабга қараб тузалишига эришилганлиги натижасида таълим олувчиларнинг қобилиятлари ва эхтиёжларига кўра таълимни табақалаштириш имкониятлари ҳисобга олинди;

Ушбу малакавий талаблар халқаро тажриба, техника, технологиялар, фаннинг ривожланиш даражаси ва ютуқлари иқтисодий устуворлик шароитида кадирларга нисбатан ишлаб чиқариш ва амалиётда қўйиладиган талабларни ҳисобга олган ҳолда илмий асосланади;

Ўкув юкламасининг оддийдан мураккабга караб тузилишига эришилганлиги натижасида таълим олувчиларнинг қобилиятлари ва эҳтиёжларига кўра таълимни табақалаштириш имкониятлари ҳисобга олинди.

Таълим олувчилар ва битирувчиларни тайёрлаш, таълим фаолияти сифатини баҳолаш мезонлари ва тартибларининг белгиланган меъёрий-қоидаларга мослигига эришилди.

Малака талабнинг қулайлиги - унинг бажарилишини назорат қилиш, меъёр ва талаблари бузилишининг олдини олиш имкониятлари инобатга олинган бўлиб, таълим йўналишининг малака талабини ишлаб чиқишда муҳим аҳамият касб этди.

5410800– Ўрмончилик бакалавриат таълим йўналишига тажрибада текширувдан ўтган таълим ҳамда ишлаб чиқариш амалий фаолиятларининг илғор меъёрлари киритилди.

Малака талабини ишлаб чиқишда мамлакат ижтимоий-иқтисодий тараққиётининг истиқболлари, жамият эҳтиёжи, фан, техника, технология ва маданият ютиқлари, кадрлар тайёрлаш борасида жаҳон тенденцияларидан келиб чиқиб, иқтисодиёт соҳаларининг модернизациялашув шароитида кадрлар истеъмолчиларининг талабларини олий таълим мазмунига тезкор жорий этишига тегишли шароитлар яратиш, олий таълим давлат талим стандартларини халқаро амалиётдаги академик стандартлар билан уйғунлаштирилди ҳамда уларни узвийлиги таъминланди.

Ўкув ишлар бўйича проректор **С.Я.Исламов**

5410800 – Ўрмончилик таълим йўналиши малака талабларини ишлаб чиқишда олий маълумотли кадрлар тайёрлашнинг хорижий тажрибаларидан фойдаланилганлиги ҳақида

ТАҲЛИЛИЙ МАЪЛУМОТНОМА

Европа ва АҚШ таълим системаси кредит тизимига асосланган, ҳар бир фан бўйича белгиланган кредит бали мавжуд 1 кредитдан 4 кредит баллгача.

Талаба ҳохлаган вақтда ушбу фан ўқитувчи томонидан ўтилаётганига қараб дарсга қатнашиши мумкин. Белгиланган дарс соати тугагач ўрнатилган тартибда имтиҳон топшириб белгиланган кредит баллини олади. Кейинчалик ана шу кредит баллари етарли бўлса 3,5 йилдан 5-6 йилгача муддатда бакалавр йўналиши бўйича бакалавр даражасини олиши мумкин.

Ўзбекистонда ўрмонлар ҳимоя вазифасини бажаради ва қўшимча фойдаланиш аҳамиятига эга. Шу боисдан ҳам фанлар ҳимоя ўрмонларини барпо этиш ва ундан қўшимча фойдаланишга қаратилган. Германияда ўрмонлар экологик ва ёғоч тайёрлаш аҳамиятига эга бўлиб, ўқув фанлари кўпрок ёғоч тайёрлаш технологияларига қаратилган. Корея ўрмонлари экологик аҳамиятга эга бўлиб қисман фойдаланилади ва фанлар ҳам шунга мос ҳолда тузилган.

Чет эл фанларини таҳлил қилиб ўрмонларни касаллик ва зараркунандалардан ҳимоя қилиш ва иқтисодий фанларни такомиллаштириш мумкин. Ўрмон барпо этиш ва ундан фойдаланишга оид фанлар Ўзбекистоннинг табиий шароитларига ва иқтисодий аҳамиятига мос эмас. Шу боисдан ўзгаришсиз қолдирилди.

Ушбу таълим йўналиши малака талабларининг лойиҳасини ишлаб чиқаришда АҚШ, Буюк Британия, Германия, Корея, Россия, Австрия мамлакатлари олий ўқув юртларида ўрмон хўжалиги учун кадрлар тайёрлаш тажрибасидан фойдаланилди.

Ўқув ишлар бўйича проректор **С.Я.Исламов**

Izskatīts MF Domes sēdē

MF Domes priekšsēdētājs D Dubrovskis

MF Domes sekretāre J Ruba

Augstākās profesionālās izglītības studiju programma "Kokapstrāde" pilna laika studiju plāns (uzsākot studijas ar 2016./2016. studiju gadu)

Nr	Kods	Studiju kurss	Kursa apjoms KP	1 kurss		2 kurss		3 kurss		4 kurss	
				1 sem.	2 sem.	3.sem.	4.sem.	5 sem.	6 sem.	7.sem.	8 sem.
		1 Vispārizglītojošie studiju kursi B1									
	FilZ1026	Filozofija, ētika, estētika	2 Ia	2							
	Psih1014	Organizāciju psiholoģija un vadībzinības	2 Ia	2							
	ValoP295	Profesionālā angļu valoda I	2 I	2							
	ValoP237	Profesionālā vācu valoda I									
	ValoP296	Profesionālā angļu valoda II	2 E		2						
	ValoP298	Profesionālā vācu valoda II									
	Mate4016	Matemātika I	2 I			2					
	Mate1035	Matemātika II	2 E				2				
	Fizi2013	Fizika	3 E				3				
	Ķīmi1004	Ķīmija	3 E				3				
	Ekon3125	Bioekonomika un grāmatvedība	2 E					2			
		Vispārizglītojošie studiju kursi kopā	20	6	2	2	8	2			
		2 Nozares teorētiskie pamatkursi B2									
	InfT1026	Informācijas tehnoloģijas	2 Ia	2							
	MatZ1004	Metroloģija un standartizācija	2 I	2							
	LauZ2023	Konstrukciju materiāli	2 E		2						
	MasZ2007	Mašīnu elementi	2 E		2						
	MasZ4013	Tehniskā grafika I	2 I		2						
	MasZ4049	Hidraulika un pneimatika	3 Ia			3					
	Meha4014	Lietišķā mehānika	4 E			4					
	MatZ4014	Tehniskā grafika II	2 E			2					
	CivA011	Darba un civilā aizsardzība	3 E					3			
	MežZ3077	Pētījumu metodoloģija	2 E					2			
	ETeh3032	Mehatronika	4 Ia					4			
	VidZ1002	Vides pārvaldības sistēmas	2 E						2		
		Komercdarbība kokrūpniecībā	5 E							5	
		Komercdarbība kokrūpniecībā st.d	2 Ia							2	
		Nozares teorētiskie pamatkursi kopā	37	4	6	9		9	2	7	
		3 Nozares profesionālās specializācijas kursi B3									
	MatZ1005	Ievads studijās	2 Ia	2							
	MatZ2036	Koksnes mācība	3 E	3							
	MatZ2035	Koksnes griešanas procesi	2 Ia	2							
	MatZ1002	Koka izstrādājumu konstruēšanas pamati	3 Ia	3							
	MatZ1003	Koka izstrādājumu konstruēšanas pamati st.d	2 Ia		2						
	MatZ3020	Kokapstrādes mašīnas un instrumenti	4 E		4						
	MatZ3018	Meža produktu pārvaldība	2 Ia		2						
	MežZ2012	Mežsaimniecības pamati	2 Ia			2					
	MatZ2037	CNC Kokapstrāde	3 E			3					
	MatZ3017	Kokapstrādes mašīnas un instrumenti st.d	2 Ia			2					
	MatZ3029	Kokapstrādes procesu modelēšana	2 Ia			2					
	MatZ3006	Kokapstrādes procesu modelēšana st.d	2 Ia				2				
	MatZ3057	Zāģmateriālu ražošana	4 E				4				
	MatZ2009	Zāģmateriālu ražošana st.d	2 Ia					2			
	MatZ3060	Koksnes hidrotermiskā apstrāde	5 E					5			
	MatZ3012	Koksnes hidrotermiskā apstrāde st.d	2 Ia						2		
	MatZ3061	Līmēto materiālu ražošana	2 E						2		
	MatZ3024	Koka būvkonstrukcijas	2 Ia						2		
	MatZ3059	Koka izstrādājumu ražošana	4 E						4		
	MatZ3031	Koksnes materiālu apdare	2 E						2		
	MatZ3058	Koksnes ķīmiskās tehnoloģijas	2 Ia						2		
	MatZ3007	Saplākšņu vai citu plātņu ražošana st.d	2 Ia							2	
		Koka izstrādājumu ražošana st.d	2 Ia							2	
		Koksnes materiālu apdare st.d	2 Ia							2	
		Kokapstrādes ražotņu projektēšana	3 Ia							3	
		Kokapstrādes ražotņu projektēšana st.d	2 Ia							2	
		Nozares profesionālās specializācijas kursi kopā	65	10	8	9	6	7	14	11	
		4 Brīvās izvēles studiju kursi C – izpilde 6.0 KP.									
		Specializācijas virziens (BISK)	6 Ia				4			2	
		Brīvās izvēles studiju kursi kopā	6				4			2	
		Teorētiskais kurss kopā	128	20	16	20	18	18	16	20	
		5 Studiju prakses									
	MatZP013	Koksnes mehāniskā apstrāde	2 Ia		2						
	MatZP006	Kokapstrādes mašīnas un instrumenti	2 Ia		2						
	MatZP010	Zāģmateriālu ražošana	2 Ia				2				
	MatZP008	Koksnes hidrotermiskā apstrāde	2 Ia					2			
	MatZP007	Līmēto materiālu ražošana	2 Ia						2		
	MatZP009	Koka izstrādājumu ražošana	2 Ia						2		
		Kopā studiju prakses	12		4		2	2	4		
		6 Ražošanas prakses									
	MatZP014	Komercdarbība nozarē	8 Ia								8
		Kopā ražošanas prakses									8
	MatZ4011	Diplomdarbs	12 Ia								12
		Kopā diplomdarbs									12
		Kopā	160	20	20	20	20	20	20	20	20
	SpoZ1001	Sports I		1							
	SpoZ1002	Sports II			1						
	SpoZ2001	Sports III				1					
	MežZP023	Praktiskā lauku saimniecība					1				
		KOPĀ	164								

Studiju programmas direktors U Spulle

В настоящее время крупные исследовательские группы работают по вопросам, связанным с развитием био-экономике, основанной на питании экосистем, сохранения биологического разнообразия, так и на геоопасностей. Используя меж- и трансдисциплинарных подходов, факультет способствует производству научных знаний, который подключается к гражданскому обществу и политике.

Лесного хозяйства и окружающей среды

Основное внимание лесного и экологического мажор является управление (лес) экосистем и лесных ландшафтов, основана на научном фундаменте. Естественных, технических и социологические дисциплины также интегрированы в этой области исследования. Отношения между лесами и людей это тема, которая широко смотрел на, а также сохранения и устойчивого использования лесных ландшафтов во всем мире. Это часто относится сложные экосистемы, что люди зависят от по многим причинам. Вода, воздух, отдых, воздействие на глобальный климат, растения, животные, и, конечно, дерево и возобновляемых ресурсов являются важными компонентами лесных экосистем.

Содержание и результаты исследования лесных экосистем могут быть использованы в качестве модели для будущего использования природных ресурсов. Это основа ответственного, экологически сознательных и долгосрочного мышления и действуя в экономической, политической и экологической пути.

непрофилирующий предметы

Древесина и Биоэнергия
Международный Лесной
Метеорологии и климатологии
Охраны природы и ландшафта Управление
Экологическая гидрология

Curriculum for Forestry and Environment

(Links to course descriptions are in German)

6. Sem.	Career Oriented Courses	Bachelor Thesis			Internship	
5. Sem.	COC	Project Study	Elective	Elective	Minor	
4. Sem.	Forest and Environmental Economics 61410	Forest and Environmental Politics 61420	Project Study	Elective Course	Minor	
3. Sem.	Geomatics II (GIS) 61395	Statistics 61305	History, Politics and Economics 61325	Forest Pathology 61310	Minor	
2. Sem.	Landscape Management 61205	Geomatics I (Cartography, Remote Sensing Data Banks) 61295	Biology and Economics 61225	Silviculture 61210	Minor	
1. Sem.	ESPRO Start Date 1. October 61100	Climate and Water 61195	Biology and Ecology 61225	Soil Science 61125	Forest Growth 61110	Forest Utilization 61120

учебный план для лесного хозяйства и окружающей

(Ссылки на описание курсов на немецком языке)

6. сем.	Карьера ориентированные курсы	дипломной работы			Интернатура	
5. сем.	COC	Учебный проект	факультативныи	факультативный	Незначительный	
4. сем.	Лес и Экономика окружающей среды 61410	Лес и Экологические Политика 61420	Учебный проект	Факультативный курс	Незначительный	
3. сем.	Геоматика II (ГИС) 61395	Статистика 61305	История, Политика и экономика 61325	лес патология 61310	Незначительный	
2. сем.	Пейзаж управление 61205	Геоматика я (Картография, дистанционное зондирование Банки данных) 61295	Биология и экономика 61225	лесоводство 61210	Незначительный	
1. Сем.	ESPRO Дата начала 1 октября 61100	Климат и вода 61195	Биология и экология 61225	Почва Наука 61125	лес рост 61110	лес использование 61120

Curriculum in Forestry

The objectives of the forestry curriculum are to provide: 1) the fundamental knowledge regarding the resources that professional foresters typically manage and the multiple uses, sustaining, and conservation of those resources; 2) a general education integrating physical, social and biological sciences to prepare the forester for the role as steward of public and private forest resources; and 3) training and skills needed for initial forestry employment, as well as for advancement to higher levels of managerial responsibility. The forestry degree is appropriate for students who seek employment in any aspect of forest resource management, from forest industry lands where timber production is typically the primary objective, to private non-industrial properties where multiple use predominates, to public lands where recreation or environmental protection is often paramount. The curriculum emphasizes biological, ecological, environmental, social, economic, and ethical considerations in forest management.

The required courses in the professional forestry curriculum (FORB, see below) are designed to be taken in sequence and as a block. The work is integrated among courses in each semester and between semesters. Students must pay careful attention to the pre-requisites of the junior and senior year courses, which are strictly enforced by the school, to ensure successful completion of the forestry program.

Freshman			
Fall	Hours	Spring	Hours
ENGL 1100 English Composition I	3	BIOL 1030 Organismal Biology & BIOL 1031 Organismal Biology Laboratory	4
BIOL 1020 Principles of Biology & BIOL 1021 Principles of Biology Laboratory	4	ENGL 1120 English Composition II	3
FOWS 1010 Introduction to Renewable Natural Resources	1	STAT 2510 Statistics for Biological and Health Sciences	3
MATH 1130 Pre-Calculus Trigonometry (or higher)	3	History or Social Science[1,2]	3
History[1,2]	3		
	14		13

Sophomore			
Fall	Hours	Spring	Hours
Literature[1,2]	3	ECON 2020 Principles of	3

		Microeconomics	
CHEM 1030 Fundamentals Chemistry I	3	FORY 5470 GIS Applications in Natural Resources	2
CHEM 1031 Fundamental Chemistry I Laboratory		CHEM 1041 Fundamental Chemistry II Laboratory	1
Fine Arts	3	CHEM 1040 Fundamental Chemistry II	3
COMM 1000 Public Speaking	3	FOWS 3950 Undergraduate Seminar	1
Social Science[1]	3	Humanities or Literature[1,2]	3
	16		13

Total Hours: 56

Courses in bold type above are required for admission to Forestry (FORB) curriculum.

Curriculum in Professional Forestry (FORB)

Sophomore

Summer	Hours
The Forestry Summer Practicum is held at the Solon Dixon Forestry Education Center near Andalusia, Alabama.	
FORY 3060 Introduction to Forest Management Strategies	1
FORY 3050 Field Mensuration	4
FORY 3020 Forest Biology	3
FOEN 3040 Forest Surveying	2
	10

Junior

Fall	Hours	Spring	Hours
FORY 3100 Dendrology	3	FORY 3200 Forest Tree Physiology	3
FORY 3180 Forest Resource Sampling	3	FORY 4190 Forest Biometrics	3
FORY 3010 Forest Soils	3	FORY 4230 Forest Ecology	3

BIOP 3390 Introduction to Forest Products and Packaging	3	FORY 5400 Forest Economics	3
BIOP 3391 Forest and Manufacturing Operations	1	FOEN 5700 Harvesting	3
Restricted Electives	3		
	16		15

Senior			
Fall	Hours	Spring	Hours
FORY 5150 Forest Health	3	FORY 4980 Senior Capstone Project	4
FORY 5410 Forest Management and Administration	3	FORY 5140 Forest Regeneration and Seedling Production	3
FOWS 5270 Natural Resource Policy (or restricted elective)	3	Restricted Elective (or FOWS 5270 Natural Resource Policy)	3
FORY 5151 Forest Health Laboratory	1	Restricted Elective	3
FORY 5230 Silviculture	4	UNIV 1AA0 University Graduation	0
	14		13

Total Hours: 68

Courses in bold type above are components of the Forestry major.

[1] SLO9 must be completed in one of the Humanities, Social Science, or History core courses.

[2] Student must complete a sequence in either Literature or History.

[3] 3 hours must be completed from each of the 3 categories of restricted electives.

1865 THE UNIVERSITY OF MAINE

School of Forest Resources

FORESTRY CURRICULUM

Version June 20, 2019

Semester 1	Cr	Semester2	Cr
SFR 101 - Introduction to Forest Resources	1	SFR 100 - Introduction to Forest Biology	3
SFR 103 - Introduction to Forest Resource Professions	1	SFR 102 - Biology of Woody Plants Laboratory	1
SFR 106 - Forest Land Navigation and Outdoor Preparedness	1	SFR 201 - Wildland Firefighter Preliminary Training	0
SFR 107 - Forest Vegetation	3	SFR 205 - Forest Measurements & Statistics	3
SFR 220 - Environment and Society	3	SFR 222 - Environmental Communication Skills OR CMJ	3
MAT 122 - Pre-calculus	4	ENG 101 - College Composition	3
General Education Elective	3	ECO 120 - Principles of Microeconomics	3
Total	16	Total	16
May Term (register in Feb)		SFR 207 - Forest Inventory & Management	1
		SFR 209 - Fire and Chainsaw Training	1
Semester 3		**Semester 4**	
SFR 208 - Geomatics, Coordinate Geometry & GPS	4	CHY 121/123 - Introduction to Chemistry	4
SFR 228 - Forest Recreation Mgmt	3	SFR 400 - Applied GIS	4
PHY 107, PHY 111, or PHY 121 - Physics	4	EES 140 - Soil Science	3
Elective & General Education Courses:	3	SFR 402 - Advanced Forest Measurements and Models	3
Total	14	Total	14
SFR 213 - Forest Operations Field Tour	1	**Winter Term (register as spring semester class)**	
Semester 5		**Semester 6**	
SFR 401 - Timber Harvesting	3	SFR 215 - Introduction to Bioproducts & Bioenergy	3
SFR 407 - Forest Ecology	3	SFR 440 - Forest Resources Policy	3
SFR 408/509 - Silviculture	3	SFR 457/557 - Tree pests and disease	3
SFR 409 - Silviculture & Ecology Field Lab	2	SFR 458 - Tree pests and disease lab	1
SFR 406 - Remote Sensing of the Forest Environment	3	WLE 431 - Wildlife Mgt for Foresty	3
		ENG 317 - Technical Writing	3
Total	14	Total	16
Semester 7		**Semester 8**	
SFR 444/544 - Forest Resource Economics	3	ERS 350 - Fresh-water Flow	4
SFR 477/577 - Forest Landscape Management & Planning	3	SFR 461 - Forest Resources Business, Marketing, & Entrepreneurship	3
SFR 478 - Tools for Forest Management	1	SFR 492 - Capstone Directed Study *	3
Electives	7	Electives	4
Total	14	Total	13
TOTAL CREDITS	**120**		

* SFR 492 can be taken over 1 or 2 semesters, 1 to 4 credits per semester with advisor approval. A minimum of 3 credits is needed for graduation, and a maximum of 4 credits can be earned

Total elective credits: 17

A minimum of 3-6 cr are needed for General Education Requirements in Cultural Diversity and International Perspectives, and Artistic and Creative Expression.

School of Forest Resources
5755 Nutting Hall
University of Maine Orono, ME 04469-5755
(207)581-2841

forest.umaine.edu
To apply: go.umaine.edu

The University of Maine is an equal opportunity/affirmative action institution.
One of Maine's Public Universities

http://www.ics-com.biz/nodai/program/forest.html

東京農業大学
TOKYO UNIVERSITY OF AGRICULTURE

Forest and Forestry

A lot of functions of forset, such as production, conservation, aestatics etc. are significat for our life. Recently, these functions have been recognized not only wood production and regional conservation, but also environment conservation on the earth, and/or bio-mass energy
The lecture focuses on basic knowledge concerned with forest and forestry. And the study extend to field trip for actural problem.

	theme	contents	etc.
1	Forest & forestry	Concepts and Principles	
2	Forest & forestry	Forest ecology (1)	
3	Forest & forestry	Forset ecology (2)	
4	Forest & forestry	Silviculture and forest therapy (1)	
5	Forest & forestry	Silviculture and forest therapy (2)	
6	Forest & forestry	Forest resources management (1)	
7	Forest & forestry	Forset resources management (2)	
8	Forest & forestry	Forest chemistry	
9	Forest & forestry	Forest culture	
10	Forest & forestry	Forest agroforestry	
11	Forest & forestry	Practice of Agroforestry	
12	Field practices	Forestry activities	
13	Field practices	Forset activities	
14	Field practices	Forset activities	
15	Field practices	Forest activities	